

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Seien-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Narodna znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo.

Na nevidni fronti

Vojna je kvintesenca »brutalne sile in zvijače«. To načelo je pripoznano v zgodovini človeštva, v tako zvanem »mednarodnem« pravu ter je služilo dosledno kot pravec v operacijah vojujočih držav tokom pretekle svetovne vojne. Tako zvano »mednarodno« pravo vsebuje sicer nekatere omejitve glede brutalne sile, a vojna je na žalost pokazala, da so te omejitve samo na papirju. Kajti vse vojujoče države, najbolj pa Avstrija, so teptale celo najprijavnije človeške pravice. Imetje zasebnikov se je zaplenilo, zapori, deportacije, težke muke v taboriščih in slično je bilo na dnevnem redu.

Tako so ravnale države kot nositeljice vseh pravic in vsakega prava v prepričanju, da morajo tako ravnati, ako hočejo rešiti sebe pred grabežljivimi rokami sovražnika. Teptanje človeških pravic je postalo »sveta pravica«.

Takoj ob začetku vojne so jugoslovnski nacionalisti spoznali, da je prišla odločilna ura. Ako zmaga Avstrija, so Slovenci izgubljeni. Nemški val, ki je že desetletja pripravil in gradil most do Jadrana, bi tekmo par desetletij preplaval vso Slovenijo, tako da ne bi ostalo ničesar od Slovenstva. To smo jugoslovnski nacionalisti dobro vedeli ter bili pripravljeni izvajati konsekvence. Smatrali smo Avstrijo za svojega narodnega sovražnika v mednarodnem pomenu besede, za sovražnika, ki ga je treba z vsemi sredstvi uničiti ter vse žrtvovati, da se uniči. Prepričani smo bili, da imamo ne le pravico, ampak dolžnost, vse storiti, kar bi moglo Avstrijo slabiti ter izpodkopati njeno odporno silo. Napram Avstriji smo bili narod, ki sme uporabljati vojna sredstva. Jasno je bilo, da nismo mogli, posebno v prvih letih vojne, uporabiti »brutalne sile« napram Avstriji, ker bi jo v kalu zadušila. A ostalo je drugo orožje, ki je dovoljeno še celo po najstrožjih mednarodnih predpisih, to je zvijača.

Tega sredstva pa smo se Slovenci posluževali v večji meri, kakor kateri drugi narod v Avstriji, izvenzemci Čehe, s katerimi smo najtesneje sodelovali. Na Dunaju se je zbrala peščica ljudi, mladih nacionalistov, ki so bili v zvezi z gotovimi krogi doma. Načrt je bil pripravljati jako premišljeno in izdelan do podrobnosti. Z največjo spretnostjo, a tudi brezobzirnim pogumom so bile vzpostavljene zveze z inostranstvom. Šle so preko Švice.

L. 1917. se je pričel izvajati program jugoslovnske mafije s polno paro. Ta mafija je imela svoje izvestitelje v vseh ministrstvih in uradih, ki so prišli v poštev za preskrbo ljudstva in oboroževanje armade. V finančnem ministrstvu, kjer so se dovoljevali krediti za oboroževanje, v vojnem ministrstvu v najbližji okolici vojnega ministra, v centrali za prehrano vojske in civilnega prebivalstva, v visokih dvornih službah — povsod so bila na poslu pazna ušesa, bistré oči. Vsak poverljiv akt, preden je odšel iz vojnega ministrstva na vrhovno armadno poveljstvo, je prišel v roke mafije. Pri skupni seji nemškega in avstrijskega generalnega štaba, ki se je vršila na Dunaju jeseni l. 1917., je sedel informator mafije v neposredni bližini vojnega ministra. Takrat je nemški generalni štab delal priprave za veliki naskok na Pariz, ki je sledil in se ponesrečil. Tako zvana »die dicke Bert« največji top v svetovni vojni, je bil med drugim na dnevnem redu. Francozi so dobili njegov popis, preden je bil top dovršen. O velikem naskoku, ki so ga izvedli Nemci, združeni z avstrijsko armado, na Italijane pri Kobaridu, je bila antanta že dva meseca prej obveščena. Italijanom žal to ni pomagalo.

Največjo važnost je polagal generalni štab antante na strupene pline, oziroma na njih analizo. Dokler niso vedeli, iz česa obstajajo, niso mogli izdelati obrambnih mask. Naši in češki zaupniki v Curihu so v vsakem pismu, posebno po italijanski katastrofi pri Kobaridu, kjer so igrali strupeni plini odločilno vlogo, rotili, naj pošljemo analizo strupenih plinov. Dolgo časa je bil napor zaman, a končno je naši in češki mafiji proti koncu leta 1917. uspelo dobiti ne le analizo strupenih plinov, ampak tudi konstrukcijo obrambnih mask proti njim. Tu so nam pomagali v izdatni meri naši prijatelji Čehi.

Jako važno je bilo dejstvo, da je bil generalni štab antante istočasno z avstrijskim generalnim štabom obveščen potom slovanske mafije o številu, ikosti ter opremi vsakomesečnih marškompanij ter o njih dislokaciji na fronti. Razen vsega drugega je romala preko meje v Švico vsak mesec velika desetstranska tabela, iz katere je bila razvidna vojaška sila Avstrije. Kot kuriozitetu naj omenimo, da so bili v Parizu obveščeni kateri rumunski minister je sprejel visoko podkupnino — šlo je za 1 milijon zlatih kron — zato, da je dobavljaj pšenico centralnim državam namesto angleški družbi, ki je imela pogodbeno pravico na vso žetev iz leta 1915/16...

Jako ilustrativno za avstrijske prilike je bilo dejstvo, da so uradi avstrijskega

PO ITALIJANSKEM OBISKU V PEŠTI

Madžarska se ne želi odtujiti Angliji ter se zato noče preveč vezati na os Rim—Berlin — Vprašanje oborožitve v ospredju

Budimpešta, 24. maja. b. V tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih se še vedno mnogo razpravlja o pomenu in posledicah obiska italijanskega kraljevskega para in italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana. Kakor je znano, je ves obisk potekal zelo slavnostno. Ze sam sprejem je prekosil vsa pričakovanja, toda naslednji dnevi so prinesli še nova presenečenja, katerih višek je nedvomno bila velika parada madžarske armade, ki je bila insecerirana s prozornim demonstrativnim namenom.

Sredi teh velikih svečanosti so se v zatišju razvijali razgovori italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana z madžarskimi državniki, zlasti z ministrskim predsednikom Daranyim in zunanjim ministrom Kanyo. Kakor se iz informiranega vira doznavajo, so se razgovori tikali vseh perečih evropskih in posebej tudi srednjeevropskih vprašanj, v ospredju pa so bila nedvomno zlasti vprašanja madžarskih in italijanskih odnosov do zapadnih velešil, italijansko-nemškega sodelovanja, Cianovih potovanj v Beograd in Tirano, Göringovih obiskov v Rimu, londonskih in pariških razgovorov ter vprašanja možnosti poglobitve italijansko-madžarskih gospodarskih odnosov.

V informiranih krogih govore, da so se madžarski državniki pokazali pri teh razgovorih precej rezervirane v pogledu madžarskih simpatij do osi Rim—Berlin. Madžarska se v italijansko-nemško sode-

lovanje ne želi tako daleč zaplesti, da bi zaradi tega trpelo njeno razmerje do Velike Britanije, s katero živi sedaj v dobrih odnosih. V tem madžarskem zadržanju igra seveda revizionizem pomembno vlogo. Daranyjeva vlada se prav dobro zaveda, da se Italija (navzlic znanemu milanskemu govoru ministrskega predsednika Mussolinija) in Nemčija ne želita trenutno preveč angažirati za madžarske revizionistične zahteve, ker bi jima to v njuni srednjeevropski politiki ne šlo preveč v račun.

Madžarska prizadevanja veljajo sedaj predvsem zahtevi po vojaški enakopravnosti z drugimi podunavskimi državami. V Budimpešti se nadejajo, da jim je obisk italijanske vladarske dvojice prinesel vsaj moralno oporo za njih politična prizadevanja, na drugi strani pa so trdno prepričani, da bo po londonskih razgovorih tudi Anglija skušala zbuditi razumevanje za madžarske zahteve v prestolnicah držav Male antante, kjer bo v tem smislu intervenirala. V splošnem prevladuje mnenje, da se trenutek zopetne oborožitve Madžarske bliža z naglimi koraki, vendar v uradnih krogih ne prikrivajo, da bodo morale izreči o tem vprašanju svojo besedo Italija, Anglija in — države Male antante.

Sodeč po informacijah nekaterih poučenih madžarskih krogov, je baje že prišlo med Budimpešto in Prago. Češkoslovaška

se po zagotovilih teh krogov ne namerava upreti madžarski oborožitvi, vendar bo postavila v zameno nekaj svojih protizhtev. Tudi teren v Londonu je baje že sondiran. Pri tem svojem manevru pa se seveda Madžarska ne želi odpovedati kritju svojega hrbita po Italiji in Nemčiji. Zato že sedaj napovedujejo obisk nemškega vojnega ministra maršala Blomberga v madžarski prestolnici, ki naj bi dopolnil obisk italijanske kraljevske dvojice in italijanskega zunanjega ministra.

Vzporedno s temi akcijami se nadaljujejo tudi madžarski napori za zblizanje z Jugoslavijo — s posredovanjem Italije. V Budimpešti smatrajo za dobro znamenje na tej poti že samo dejstvo, da je italijanski kralj potoval na Madžarsko preko Jugoslavije, kakor tudi pomembno okoliščino, da se je udeležil budimpeštanskih svečanosti v čast italijanskemu kralju in kraljici tudi jugoslovnski poslanik v Budimpešti, ki se je posebej razgovarjal tudi z grofom Cianom. Sporazum z Jugoslavijo bi po mnenju madžarskih krogov odprl vrata za poznejši sporazum z Rumunijo. Madžarski bi si na ta način z dvostranskimi dogovori že v naprej zagotovila svojo ponovno oborožitev, ki bi bila po teh sporazumih samo vprašanje časa, nikakor pa ne več načelo vprašanje. Trezni presojevalci položaja seveda ne prikrivajo težkoč, ki utegne nanje naleteti Madžarska pri izvajanju tega svojega bližnjega

programa. Posebej opozarjajo zlasti na izjavo češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Krofte, ki je pred nekaj dnevi poudaril, da je madžarska zopetna oborožitev brez poprejšnjega sporazuma z vsemi sosedni nemogoča.

Italijanski kralj zopet v Rimu

Rim, 24. maja. br. Davi ob 7. sta se italijanski kralj in kraljica s princeso Marijo Savojsko in zunanjim ministrom grofom Cianom vrnila s svojega obiska iz Budimpešte v Rim. Na kolodvoru so bili zbrani vsi člani vlade z Mussolinijem na čelu ter mnogi drugi odličniki in skoraj vse diplomatske zbor.

Italijanski listi se danes obirno bavijo z rezultati pogajanj, ki so se vršili ob obisku v Budimpešti, in naglašajo, da je bilo doseženo popolno soglasje v vseh vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu. Ciano ni imel razgovorov samo z madžarskimi državniki, marveč tudi z nemškimi in jugoslovnskim poslanikom. Ti razgovori so pokazali, da predstavlja zblizanje med Italijo in Jugoslavijo jamstvo in dokaz, da se bodo okrog osi Rim—Berlin zbrale vse države, ki jim je za sporazum in sodelovanje v srednji Evropi. V zvezi s tem navajajo italijanski listi tudi pisanje nekoga turškega lista v Carigradu, ki potrjuje, da je obisk v Budimpešti dokazal, da vpliv osi Rim—Berlin vedno bolj narašča, zlasti v Srednji Evropi. Češkoslovaška je po mnenju lista sedaj prisiljena pogajati se z Madžarsko, kar je več kot jasen dokaz prestiža Rima in Berlina. Če se bo sedaj Madžarska odločila za proglasitev svoje vojaške enakopravnosti, se temu ne bo mogel nihče upirati.

Zasedanje sveta DN

V ospredju diplomatskih razprav je špansko vprašanje

Zeneva, 24. maja. br. Danes se je pričelo redno zasedanje sveta Društva narodov. Težišče zasedanja bo tudi tokrat v zakulisnih razgovorih, ki so se že danes pričeli na vseh straneh. Vse kaže, da je v ospredju razgovorov špansko vprašanje, čeprav se splošno pojavlja želja, da bi se to kočljivo vprašanje ne načenjalo, ker bi utegnilo še bolj povečati napetost v Društvu narodov, zlasti, kar se tiče Italije. Kljub temu se kaže, da se ne bo mogoče docela izogniti temu problemu, dasi so na delu sile, ki skušajo vsa španska vprašanja prevladati na londonski odbor. V ospredju razprav je poleg angleškega predloga o posredovalni akciji v Španiji tudi nota španske vlade, ki je bila nedavno dostavljena tajništvu DN in ki zahteva, naj Društvo narodov nastopi proti vmešanju tujih držav v španske notranje zadeve, pri čemer obtožuje Italijo in Nemčijo, da pošiljata španskim upornikom proti legalni španski vladi na pomoč ne samo prostovoljce, marveč tudi svoje redno vojske. Med to Scilo in Karibdo bo moral svet DN najti pririmer izhod.

Španski delegat, bivši zunanji minister Del Vayo, je danes obiskal generalnega tajnika DN Avenola in mu pri tej priliki izročil v zvezi z noto španske vlade obširno spomenico, v kateri govori o delovanju inozemskih vojaških oddelkov v Španiji. Spomenico so priložili mnogi dokumenti in dokazi, ki naj izpričajo, da ne gre samo za protovoljce. Španska vlada vztraja slej ko prej na tem, da naj Društvo narodov

zaščiti legalno špansko vlado pred takimi vojnimi napadi tujih držav. Kar se tiče predlogov za pogajanja z generalom Francom, zavzema španska vlada stališče, da nanje ne more pristati, ker bi na ta način prišla zakonita španska vlada v enak položaj kakor uporniki. V kolikor posega španski problem v mednarodne odnose, želi španska vlada, naj se v Zenevi do kraja razidišči. Del Vayo je imel o tem tudi dolg razgovor z angleškim zunanjim ministrom Edenom, ki razvija v Zenevi veliko aktivnost. Tudi pri teh razgovorih je Del Vayo zastopal stališče, da se zakonita španska vlada ne more pogajati z uporniki, ker bi jim s tem priznala enakopravnost.

Ob 15. se je sestel svet Društva narodov k tajni seji, v sredo pa se bo pričelo izredno plenarno zasedanje Društva narodov, na katerem bo Egipt sprejet v Društvo narodov.

Eden—Blum—Delbos

Pariz, 24. maja. br. Na poti iz Londona v Zenevo se je večeraj popoldne ustavil angleški zunanji minister Eden v Parizu, kjer je imel daljši razgovor z min. predsednikom Blumom in zunanjim ministrom Delbosom. Razpravljali so o vseh vprašanjih, ki so na dnevnem redu zenevskega zasedanja ter so tudi pri tej priliki ugotovili popolno soglasje med angleškim in francoskim stališčem. Zunanji minister Delbos bo najbrže še le jutri odpotoval v Zenevo.

Papenova ostavka

Papen je odstopil, ker je avstrijska vlada prišla na sled njegovim zvezam z avstrijskimi hitlerjevci

Dunaj, 24. maja. o. Nemški poslanik na Dunaju Papen se že dva dni mudi v Berlinu. V poslednjih dneh so se razširile govorice, da bo z Dunaja premeščen v Rim in da bo zastopal Nemčijo pri Vatikanu, pokazalo pa se je, da niso bile točne. Papen je bil večeraj pri Hitlerju in mu je podal ostavko kot dunajski poslanik. Svojim prijateljem na Dunaju je sporočil, da se brzkone ne bo več vrnil v Avstrijo in da se bo sploh umaknil iz političnega življenja, kar je izzvalo v dunajskih političnih krogih precejšnje presenečenje. Pripadniki nekdanje vsenemške stranke, ki simpatizirajo z narodnimi socialisti, so naravnost konsternirani.

O ozadju Papenove ostavke so se zvedele zelo zanimive podrobnosti. Avstrijska policija je ob koncu preteklega meseca ob priliki hišne preiskave pri kapetanu Leopoldu, ki velja za ilegalnega voditelja avstrijskih narodnih socialistov, našla važne dokumente, ki razkrivajo sedanjo ilegalno akcijo avstrijskih narodnih socialistov. Iz njih je razvidno, da so bili avstrijski narodno-socialistični krogi tajno v zvezi z nemškimi narodnimi socialisti in celo z

nekimi nemškimi uradnimi funkcionarji na Dunaju.

Za Papenovega naslednika na Dunaju bo brzkone imenovan bivši nemški generalni konzul na Kitajskem, znan radikalni narodni socialist Kürbel, ki se že več dni mudi v Berlinu. Njegovo imenovanje za poslanika na Dunaju je po vesteh iz Berlina že povsem gotovo, vprašanje je le, ali bo nanj pristala avstrijska vlada sprčo izkušeni, ki jih je imela celo s katoličanom in zmernim Nemcem Papenom.

Italijanska vojaška sila v Abesiniji

Rim, 24. maja. br. Danes je kolonijški minister podal v poslanski zbornici ekspozice, v katerem je med drugim navedel tudi število italijanske oborožene sile v Abesiniji. Po teh podatkih je sedaj v Abesiniji 2500 oficirjev, 3600 podoficirjev, 21.000 italijanskih vojakov, 43.000 mož kolonijških čet, 300 vojnih letal in 600 pilotov. Poleg tega obstajajo še formacije prostovoljcev.

januarja 1918. nič manj kakor 14 pošiljk. Ako bi se ta material natisnil, bi obsegal najmanj 200 tiskanih strani. Vse je bilo pisano v brzobjavnem stilu, s kemičnim nevidnim črnilom ter vrh tega zelo spretno šifrirano.

Naša mafija je vršila svojo težko in nevarno nalogo — neprestano so bile glave njenih članov »v torbi« — in ni zahtevala za to požrtvovalno delo niti priznanja niti pohvale. Do današnjega dneva so imena naših »mafistov« ostala širši javnosti neznana. Naravno: člani mafije niso za sebe hoteli nič in ko je vojna dozorevala, ko je šlo njihovo veliko delo h kraju, so se umaknili tiho in skromno. Ostala jim je le zavest, da so storili več kakor svojo dolžnost.

Van Zeelandu grozi kriza

Velike demonstracije Flamcev v Bruslju — Vprašanje amnestije flamskih germanofilov v svetovni vojni

Brusej, 24. maja. br. Vprašanje amnestije Flamcev, ki so med nemško okupacijo Belgije sodelovali z Nemci in podpirali nemško vojsko, je sedaj predmet ostre politične kampanje, ki grozi izzavati celo krizo Van Zeelandove vlade. Flamci zahtevajo že dolgo časa, naj se amnestirajo vsi politični krivci izza svetovne vojne, vendar pa je ta njihova zahteva dosegla še vedno naletela na hudi odpor. Van Zeeland se je naposled odločil, da predloži poslanski zbornici amnestijski zakon, Zbornica je začela o njem že razpravljati, vendar pa se je takoj pokazalo, da bo ta razprava izzvala nove politične spore. Zato je vlada zakon umaknila in razpravo o njem prekinila ter poslala parlament na počitnice.

To je v flamskih krogih izzvalo veliko nezadovoljstvo. Večraj so sklenili prirediti v Bruslju veliko demonstracijo. Zbralo se jih je okrog 20.000. V ogromnem sprevodu so krenili po mestnih ulicah in demonstrirali proti vladi. Ker se je bilo bati spopa-

dov s političnimi nasprotniki, je odrečel notranje ministrstvo stroge varnostne ukrepe. Ullice, po katerih je šel sprevod, so popolnoma zaprli, tako da so ostali demonstranti prav za prav osamljeni in so se naposled razšli, ko so uvideli, da nimajo predkom demonstrirati. Popoldne je nastal v nekavi kavarni hud pretep. Nekaj flamskih vojštelj je tam improviziral shod in je hudo napadal vlado in policijo. Slučajno navzoči policijski oficir je hotel govornika aretirati, toda zborovalci so se uprli. V pretepu je bilo več ljudi hudo ranjenih.

Bruselska organizacija liberalne stranke je imela večeraj sejo vodstva, na katero so razpravljali o flamski amnestiji. Na seji je bila sprejeta resolucija, ki poziva vodstvo stranke, naj takoj odpokliče iz vlade svoje zastopnike, če bo amnestija flamskih velezdajalcev sprejeta. Tako je zaradi te amnestije nastal spor v vladi; koalicijski samsi ni izključena možnost, da bo zaradi tega nastala še vladna kriza.

Razdelitev Palestine

v židovski in arabski del

Po angleškem načrtu naj bi postal židovski del dominion britanskega imperija, arabski del pa naj bi prišel pod transjordanško vlado

London, 24. maja. o. Kakor poroča »Daily Mail«, bo kraljeva palestinska komisija še ta teden dovršila svoje mislijo in sporočila prihodnji mesec vladni predloge. Komisija se je baje postavila na stališče, da bi bilo treba Palestino razdeliti v židovsko državo, ki bi se kot dominion uvrstila med edince britanskega imperija, ter v arabski del, ki naj bi prišel pod vlado transjordanškega emira. Sicer se celo židje upirajo temu načrtu, vendar pa jih mislijo Angleži pomiriti na ta način, da bi jim zagotovili državno samostojnost. Židovska Palestina bi se včlanila v Društvo narodov ter bi tako dosegla tudi mednarodno priznanje.

Meja med židovskim in arabskim delom Palestine bi tekla od Galilejskega jezera do Mrtvega morja. Haifa bi postala mednarodna luka, sveta mesta Jeruzalem, Betlehem in Nazaret pa bi ostala še nadalje pod angleško oblastjo. Dosedanji angleški mandat nad vso Palestino naj bi Društvo narodov ukinilo. Kraljeva komisija je pripravila tudi podrobne določbe za zaščito narodnih manjšin, za uređitev naseljevanja in uprave v obeh palestinskih deželah. Splošno pričakujejo, da bo angleška vlada že jeseni predložila Društvu narodov predlog za razdelitev Palestine. Po mnenju lista bi le takrat razdelitev mogla pomiriti Palestino.

Vprašanje premirja

London, 24. maja. w. Na svoje vprašanje glede intervencije v Španiji in odpočitve inozemskih prostovoljcev je prejela angleška vlada dosegel odgovore Francije, Belgije, Italije in Portugalske. Manjka še odgovor Italije in Rusije. Francija in Belgija sta v celoti pristali na angleški predlog. Tudi odgovor Nemčije je ugoden.

Snoč je prispejel odgovor portugalske vlade, ki ga sedaj proučujejo v zunanjem ministrstvu. Kakor zatrjujejo, zavzema Portugalska enako stališče kakor Italija, da bi namreč ematrala vsako posredovanje za akcijo, ki ne bi bila v skladu s politiko nevmešavanja.

Razprave v londonskem odboru

London, 24. maja. br. Odbor za nevmešavanje v španske zadeve je imel danes sejo, na kateri je proučil predloge pododporka, nanašajoče se na poziv obernega španskega taboroma, naj skleneta vsaj kratko premirje, da bi se mogli v redu in pod mednarodno kontrolo odpreti iz Španije vsi inozemski prostovoljci. Odbor je sklenil počakati na uspeh akcije angleške vlade, ki je v enakem smislu intervenirala v Rimu in Berlinu. Čim pride do sporazuma med veseljami, bo londonski odbor takoj oficilno pozval generala Franca in špansko vlado, naj ta predlog sprejmeta in izvršita.

Iz Francovega tabora

Salamanca, 24. maja. br. Nacionalistični glavni stan objavlja, da so Francove čete južno od Bilbao večeraj nenadoma prešle v ofenzivo ter so zavzele Manavio in Mumo. Zavezle so tudi tri važne višine in so tako presecale pot vladnih čet proti Bilbao. Z operacijami zadnjega tedna se je fronta skrajšala za 30 km in se nahajajo sedaj čete generala Molle neposredno pred glavnimi utrdbami Baskov pred Bilbao, ki jih od večeraj dalje stalno obstreljujejo.

Newyork prevzame 5.000 baskovskih otrok

Bilbao, 24. maja. br. Baskovska vlada je sprejela ponudbo newyorške mestne občine, ki izjavlja, da je pripravljena sprejeti v svoje varstvo in oskrbo 5.000 baskovskih otrok, dokler ne bo končana državljanska vojna v Španiji in omogočen povratek mahil beguncev. Baskovska vlada je ponudbo sprejela in bo otroke poslala najprej v Francijo, odkoder jih bodo potem prepejlali v Ameriko.

Boji pri Madridu

Madrid, 24. maja. AA. Vojni minister je objavil, da so večeraj republikanske čete na fronti ob Guadalajari zavzele 7 vasi. Bitka je trajala 7 ur.

Tri uspele skupščine JNS

V nedeljo in ponedeljek so polagale obračun svojega dela sreske organizacije JNS v Mariboru, Kamniku in Kranju

Maribor, 23. maja.
Danes se je vršila skupna skupščina sreskih organizacij JNS za mesto Maribor in za srez Maribor levi breg v zborovalnici restavracije »Novi svet«, ki so jo delegati iz mesta in ostalih občin sreza dočela napolnili. Skupščino je vodil v imenu obeh organizacij g. dr. Lipold, ki je uvodoma pozdravil g. narodnega poslanca Iv. Prekorška in poslevoedečega podpredsednika banovinskega odbora JNS g. dr. Pirkmajerja. Po poročilih predsedstva, tajništva in blagajnika, ki so bila soglasno odobrena, se je izvršila volitev mariborskih sreskih odborov. Za mesto Maribor je bil za predsednika sreskega odbora izvoljen g. dr. Franjo Lipold. V širšem sreskem odboru so vsi člani odborov vseh okrajnih organizacij, v ožjem sreskem odboru pa vsi predsedniki, podpredsedniki in tajniki okrajnih organizacij. Podpredsednika sta g. Kežar in dr. Lašič. Za srez Maribor levi breg so izvoljeni v sreski odbor JNS gg. dr. Milan Goršek za predsednika, Iv. Gamsler in Konrad Golob za podpredsednika ter gg. Verdonik, Kaiser, Bauman, Kramberger, Bergles, Ploj, Breznik in Tušak kot odborniki. Oba odbora imata pravico kooptacije novih članov. Iz obeh odborov se je izvolila za reševanje skupnih poslov izvršilna, v kateri so oba predsednika, vsi podpredsedniki in tajniki.

Po izvršenih formalnostih obnega zbrata sta poročala delegatom o položaju in raznih dnevnih vprašanjih gg. nar. poslanca Ivan Prekoršek in bivši podban dr. O. Pirkmajer. Prvi se je zlasti dotaknil tudi dvajsetletnice majniške deklaracije.

dogodkov v Konjicah oziroma zadevnih sramotnih odmevov v gotovem časopisu itd. Zborovalci so izvajanja g. poslanca ponovno burno aklamirali. G. podban v p. dr. Pirkmajer je podal v zvezi z današnjimi dogodki temeljne ideologije JNS, zlasti tudi še v pogledu na hrvatsko vprašanje. Tudi njegova izvajanja so delegati navdušeno aklamirali.

Po izvajanjih gg. dr. Lašiča in dr. Gorška je predsednik dr. Lipold z zahvalo delegatom in poročevalcem zaključil lepo skupščino.

Kamnik, 23. maja.

V nedeljo 23. t. m. se je vršila v Kamniku skupščina sreske organizacije JNS za srez Kamnik. V odsotnosti predsednika Ravterja, ki je bil po službeni potrebi premečen na Krk, ter podpredsednika Tomca, ki se je opravičil, je skupščino otvoril v imenu banovinskega odbora JNS g. dr. Zajec iz Ljubljane. Pozdravil je nad sto prisotnih delegatov iz vseh občin kamniškega sreza, ki kljub nepravilnim niso klonili ter gredo v borbo za strankin program s podvojenimi silami. Obrazložil je program in težnje stranke ter stanje strankine organizacije, ki v vsej državi zaznamuje velike napredek.

Naslednja točka dnevnega reda so bile volitve sreskega odbora ter je bil soglasno izvoljen sledeči ožji odbor sreske organizacije: predsednik Cerar Anton, podpred-

sedniki: dr. Trampuž Franc, Tomc Ignacij, Kristan Ivan, tajnik: Knez Anton, blagajnik: Skala Alfonz, odborniki: Vode Ferdo, Semeja Jože, Šlibar Ivan in Podbregar Bojan. V širši odbor je bilo poleg tega izvoljenih še 31 članov iz vseh občin sreza.

Novoizvoljeni predsednik Cerar Anton se je zahvalil za izvolitev, objubiljač, da bo z ostalimi odborniki ob sodelovanju vseh strankinih pristašev vodil strankino organizacijo do novega razmaha v srezu. Sledilo je poročilo narodnega poslanca g. Albin Komana, ki je v stvarnem govoru pojasnil notranji in zunanji politični položaj naše države ter obravnaval socialne in gospodarske prilike našega podeželja. Zlasti obširno je razpravljal o likvidaciji kmečkih dolgov in o socialnem zavarovanju našega delavstva. Pozval je k delu v stranki vse, ki jim je pri srcu dobrobit in boljša bodočnost naše države.

Razvila se je o vseh poročilih obširna debata o bodočem delu v stranki ter o raznih aktualnih drugih vprašanjih.

Predsednik Cerar je zaključil skupščino z vzklikom našemu kralju in predsedniku stranke g. Živkoviču.

Kranj, 24. maja.

Danes popoldne se je sestala v Kranju sreska skupščina JNS za kranjski srez. Vodil jo je g. Ciril Pirc, ki je uvodoma poudaril, da je zaradi delitve sreza postala potreba reorganizacije strankine organizacije. Toda tudi v bodoče bosta škofje-loški in kranjski okraj navezana na tesno sodelovanje. Nato se je s toplimi besedami spominjal preminulega zaslužnega prosvetnega delavca in vernega pobornika JNS g. Josipa Lapajnet. Njegove spominjske besede so poslušali vsi zborovalci stoje ter zaklicali spominu pokojnega cerkljanskega šolnika »Slava«.

Na skupščini sami je bilo zastopanih 17 od 19 občinskih organizacij s preko 50 delegati. Poročila funkcionarjev so bila odobrena in na predlog g. župana Kriznarja je bil z izrazi prisrčnih simpatij soglasno izvoljen za predsednika sreskega odbora g. Ciril Pirc. V odbor so bili nadalje soglasno izvoljeni gospodje: Fran Globočnik iz Trčiča in Anton Kriznar iz Strazišča za podpredsednika, Ivan Colnar za blagajnika, dr. Janko Sajovic za tajnika, za odbornike pa gospodje Primožič, Ankele, Benedek, Julijan Lapajne in vsi predsedniki ter podpredsedniki občinskih organizacij. V revizijski odbor pa so izvoljeni gospodje: Ivan Gasperlin, Tomaž Kavčič in Tomaž Kriznar.

Po zaključku poslovnega dela obnega zbrata je poročal senator dr. Kramer o splošnem političnem položaju in še posebej o vprašanju naše domače slovenske politike. Njegova skoraj dve uri trajajoča izvajanja so bila sprejeta z živim odobravanjem. Delegati, zbrani na skupščini, so enodušno poudarjali svojo voljo in odločnost za novo energično delo v organizaciji.

Po skupščini se je vršila seja novega odbora, na kateri so razpravljali o raznih organizacijskih vprašanjih.

Beležke

Novo vodstvo socialističnih sindikatov v Sloveniji

V nedeljo se je vršila seja plenuma socialističnih sindikatov, v katerih so večanje vse zveze strokovnih organizacij marksistične smeri. Na dnevnem redu so bile razprave o najnovejših odredbah glede minimalnih mezd in uvedbe starostnega in invalidnega zavarovanja delavcev. Kritika teh naredb je bila mestoma zelo ostra, vendar se je po temeljiti debati sprejela enotna resolucija glede zadržanja strokovnih organizacij napram vsem tem socialno-zaščitnim vprašanjem. Med drugimi važnimi problemi dnevnega reda je bila tudi zasedba predsedstva sindikatov, oziroma Strokovne komisije za Slovenijo.

Z veliko večino glasov je bil izvoljen za predsednika sindikatov g. Sedej Lojze, bivši predsednik Delavske zbornice. Ta enodušen sklep delavstva je krepek odgovor na nedavno razrešitev dolgoletnih funkcionarjev Delavske zbornice.

Seja banovinskega odbora JRZ za dravsko banovino

V nedeljo dopoldne se je vršila v Ljubljani seja banovinskega odbora JRZ za dravsko banovino. Glavni odbor stranke sta zastopala gg. Smodej Franc in dr. Azman Josip. Sejo je vodil minister dr. Miha Krek, ki je podal tudi poročilo o notranji in zunanji politiki.

Nov recept za rešitev hrvatskega vprašanja

»Glasnik JRZ« za savsko banovino objavlja dalje poročilo o obisku generalnega tajnika JRZ, senatorja Franceta Smodeja, ki se je prišel informirati v Zagreb o željah tamošnjih organizacij JRZ. V razgovoru s predstavnikoma zagrebške JRZ je izjavil senator Smodej, da je bil glavni odbor JRZ brez pravih stikov z zagrebškimi prijatelji in da želi imeti v bodoče več kontakta z Zagrebom.

V daljšem govoru se je oglasil tudi predsednik zagrebške mestne organizacije JRZ, minister v p. dr. Mile Miškulin, ki je priporočal vodstvu stranke, naj menja svojo taktiko pri delu med Hrvatmi, če želi doseči sploh kak uspeh. Predvsem naj manj podpira gotove osebe in bolj skrbi za splošne potrebe hrvatskega naroda. Napacno je namreč mišljenje, da se rešuje hrvatsko vprašanje, če se razgovarja in pogaja s posameznimi osebami v Zagrebu. Hrvatsko vprašanje se rešuje tako, če se računata s splošnimi interesi Hrvatov in njihovo občutljivostjo.

Točno plačuj »Jutru« naročnino Varni svojcem zavarovalnino

Ivan Kreft oproščen

Pred sodnikom poedincem se je moral danes dopolne zagovarjati nekdanji urednik »Ljudske pravice« in »Slovenske zemlje« g. Ivan Kreft proti obtožbi državnega tožilca, da je zakrivil prestopok po čl. 4. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi s tem, da je razširil letake z vsebino, ki je imela namen povzročiti nerazpoloženje zoper državne naprave, zakone, uredbe in navedbe oblasti in zoper politični ter socialni red v državi. Še pred pričetkom razprave je državni tožilec umaknil drugo obtožbo proti istemu obtožencu, ki ga je dolžila zločinstva po čl. 1. istega zakona. Po kratki tajni razpravi je sodnik zaradi pomanjkanja dokazov za krivdo obtoženca izrekel oprostilno sodbo, proti kateri pa se je državni tožilec pritožil.

Princ Mihael v Varšavi

Varšava, 24. maja. AA. Danes je prispel v Varšavo rumunski prestolonaslednik Mihael, da povabi v imenu kralja Karola II. predsednika poljske republike Mościckiego na obisk v Bukarešto. Prestolonaslednik je na postaji sprejel v imenu predsednika republike zunanji minister Beck. Prestolonaslednik se je odpeljal s postaje v grad predsednika republike, kjer bo bival za svojega obiska.

Oborožitev Madžarske prepuščena DN

Budimpešta, 24. maja. o. V političnih krogih trdijo, da bo Daranyi ob koncu proračunske debate, bržkone v pričetku prihodnjega meseca podal velik ekspozice, v katerem se bo predvsem bavil z obnovom madžarske enakopravnosti. Poudaril bo, da je Madžarska strogo ustavna država in da zaradi tega ne sme enostransko urediti to izredno važno vprašanje. Ves problem bo prepustila Društvu narodov.

Novo nemško notranje posojilo

Berlin, 24. maja. br. Vlada je razpisala novo notranje posojilo v višini 20 milijonov mark. Podpisovanje se bo pričelo v sredo. Kakor naglašajo v vladnih krogih, je uspeh posojila že v naprej zagotovljen.

Letalska zveza med Avstrijo in Grčijo

Atene, 24. maja. AA. Semkaj je prispelo avstrijsko odposlanstvo, ki se bo pozajalo z grško vlado o letalskem prometu med obema deželama.

Eksplozija plina v Igriški ulici

Stanovanje učiteljice Albine Traven v banovinski palači je popolnoma razdejano, ona sama pa je dobila hude opekline in so jo morali prepeljati v bolnico

Ljubljana, 24. maja.
V novi palači banovinske hranilnice v Igriški ulici št. 3 se je nocoj kmalu po 20. pripetila huda nesreča, ki je silno vznemirila prebivalstvo v vsej okolici. K sreči se je izkazalo, da se je nesreča omejila le na malo samsko stanovanje v V. nadstropju, v katerem je zadnje čase stanovala 38letna učiteljica Albina Traven, po rodu Ljubljancanka, ki je bila pred kratkim nameščena na višji šoli. V njenem stanovanju je zvečer nenadoma nastala eksplozija, spričo katere so se podirle kar vse tri notranje stene njenega stanovanja.

Učiteljica Albina Travenova je imela v kopalnici plinski štedilnik. Na njem je po mnenju gasilskih strokovnjakov bržkone nameravala kaj segreti in je odprla plin, katerega pa menda ni takoj prižgala, tako da se ga je nabralo prav dobrošno množino po vsej kopalnici. Ko je plin končno prižgala, je nastala eksplozija. V trenutku je bilo vse stanovanje narobe. Tri po 10 cm debele vmesne stene so se podirle, tako stena v mali kabinet, vsa stena v sobi in stena med kopalnico in predsobo, vsega okrog 29 kvadratnih metrov zidu. Silen plamen je udaril tudi skozi okno, tako da so ga opazili celo ljudje spodaj na Igriški ulici.

Albina Travenova je dobila hude opekline po nogah, rokah in glavi, vendar je kljub bolečinam pogumno vztrajala v svojem stanovanju, dokler je niso rešili gasilci. Poleg vsega je imela še to nesrečo, da je eksplozija plina zagnala omaro v vhodna vrata in jih tako silno zadela, da ni mogla ven, gasilci pa ne noter in so

morali nazadnje preko strehe in skozi malo okno v kopalnico do nje. Seže, ko so odstranili omaro od vrat, so jo vso onemoglo prenesli v sosedno stanovanje, nakar so jo z vso naglico prepeljali v bolnišnico. Opekline so sicer resne, vendar jo bodo nedvomno ohranili pri življenju.

Stanovanje je vse razdejano. Po sobi in kopalnici pokriva debeli kos opeke in ometa tla in pohištvo. Kopalna kad je polna vse mogoče ropotije. Plinski štedilnik je ves razbit. Odprtine med stenami preprežajo le še plinske, vodne in druge instalacijske cevi. Od vsega pohištva so menda nekoliko cevi ostale le še klavir ob zidu, mizica, obo stola ob njej in divan. Vrata so vržena iz tečajev in nekoliko ožgana. Zidovi niso baš ocmrli. Vsekakor je nesreča Travenovi povzročila razen bolečin in opeklin tudi precejšnjo materialno škodo. K sreči se sama ni dotaknila pretrganih električnih vodov, ki visijo kar prosto po prostori, ker bi se drugače nedvomno pripetila še hujša nesreča.

V Igriški ulici se je zbrala precejšnja množica ljudi. Na pomoč so gasilci prihitali kar s tremi vozovi, vendar niso imeli posebnega dela, razen nekoliko naporenega vdiranja preko strehe in stanovanje nesrečne učiteljice.

Govorice, ki so se prvi trenutek razširile po mestu o velikem požaru v banovinski palači, so k sreči ostale neosnovane, vendar pa bi se bila lahko pripetila vse hujša katastrofa, če bi se bilo stanovanje Travenove doobra napolnilo s plinom in če plin ne bi uhajal skozi odprto okno kabineta poleg kopalnice.

Silna nevihta nad Beogradom

Beograd, 24. maja. p. Nad prestolnico se je ponoči utrgal oblak. Nalivu, ki je trajal cele tričetrt ure, je sledila silna toča. Mestne ulice so pokrili kakor oreh, ponekod celo kakor jajca debeli kosu ledu. Take vremenske katastrofe ne pomenijo nič najstrašnejših ljudi. Tudi meteorološka postaja pravi, da je ni bilo v vseh letih po vojni. Ledu so je na ulicah nabralo toliko, da so bile so davi posamezne ulice vse polocenele. Posebno mnogo ledu je bilo davi še okrog kolodvorja in tehniške fakultete. Kakor poročata meteorološka postaja, je padlo v pretekli noči po 31 litrov dežja na vsak kvadratni meter prestolnice. Vmes je grmelo in treskalo. Vihar je dosegel brzino 59 km na uro. Zanimivo je, da v širši okolici Beograda ves ta čas ni padla niti kaplja dežja. Tako poročajo iz Mladenovca, da je bilo nebo snož in tudi ponoči jasno.

Skoda, ki jo je povzročil naliv, je ogromna. Beograjski potoki kakor Topčiderski in Cuborski potok, so v hipu silno narasli. Topčiderski potok, ki se je razlil preko bregov, je kar na lepem izpodnesel in razdeljal vse objekte podletja »Srborite« v Ulici Osvobođenja. Podletje je oškodovano za dva milijona. Tudi tvornica opreme Godjevac je trpela veliko škodo. Male stanovanjske hiše v bližini obeh tovarov, kakor tudi ob Cuborskem potoku, so bile na mah preplavljene. V posameznih stanovanjih je segala voda meter visoko.

Opustošenja in človeške žrtve na Madžarskem

Budimpešta, 24. maja. w. Na Madžarskem je besnelo večera; strahoviho neurje, ki je povzročilo nepregledno škodo. Bilo je tudi več človeških žrtv. Zaradi silnega naliva so nastale poplave. Toča je uničila velik del žetve. V Sendendru je utonil tamošnji

katoliški župnik dr. Horvat. Ko je nastala nevihta, se je mudil v sirotilišču, v kateri je bilo 80 otrok in 10 nun. Posrežilo se mu je, da je spravil na varno že skoraj vse otroke in nune. Ko je skušal rešiti še zibel, ko z nekim otrokom, ki ga je voda že odnašala, ga je zajel tok in je utonil. Telefonske in brzojavne zveze so po večini prekinjene, tako da podrobnosti o obsegu katastrofe še niso znane. V najbolj prizadete kraje so morali poslati vojaštvo. Ponekod je voda nanosila do 2 m visoke blate. V okolici Budimpešte so našli v blatu mrtvega, ke nekega kočijaža z vozom in dvema konjema. Na tisoče hiš je vihar razkril, mnogo pa jih je voda porušila. Tudi železniški promet je na mnogih krajih popolnoma ustavljen. Splošno računajo, da je katastrofa zahtevala več sto smrtnih žrtv.

Velike poplave na Poljskem

Varšava, 24. maja. w. Tudi na Poljskem so hudi nalivi povzročili velike poplave. Po dosedanjih uradnih ugotovitvah je 21 ljudi utonilo. 120 hiš je bilo porušeni, 300 hiš pa tako poškodovanih, da so jih morali izprazniti.

Varšava, 24. maja. k. Na Poljskem so nastale velike poplave, ki so jih povzročili silni nalivi v Karpatih. V kielekem vovodstvu so štirje okrajji pod vodo. Okrog 30 ljudi je utonilo. V Kielcach je voda izpodjedla temelje več hiš, ki so se porušile. Katastrofa je pripetila ponoči in je bilo ubitih več ljudi, ki so bili v spanju presenečeni. Vlada je poslala v posamezne vase okrog Kielca večje oddelke vojaštva. Železniški in telefonski promet sta prekinjena po vsem vodstvu. Doležje se ni bilo mogoče točno oceniti izredno velike gmozne škode. Reševalna dela napredujejo zelo počasi. Davi so se reke počete vračati v svoje struge.

Skupščina nacionalnih akademikov v Zagrebu

O lepo uspešni manifestaciji, ki jo je preveval kljub najtežjim političnim prilikam duh enakosti, borbenosti, vztrajnosti in optimizma jugoslovenske nacionalne akademske omladine in o poteku redne skupščine Saveza jugoslovenskih nacionalnih akademskih organizacij, ki jo je sklicala v smislu sklepa seje ožjega upravnega odbora eksekutiva, smo že podrobneje poročali v večrjnem »Jutru«. Skoraj polnoštevilno zbrana skupščina je s prezirno obočilo zloraba imena Saveza in najučinkovitejše demantirala ljudi in sklepe, ki so jih v Sarajevu v njegovem imenu »sprejeli«. Skupščina v Zagrebu je lep sad kongresa nacionalne mladine, ki se je vršil v Ljubljani.

V večrjnem poročilu se je vrnila našemu dopisniku iz Zagreba pomota, ko je poročal, da je bivši predsednik Saveza izjavil, da sestavljajo Savez pretežno pristaši JNS. Ista pomota se je zgodila tudi v poročilu »Slovenskega naroda«. Tukaj lojsojno izjavljamo, da združuje SJNAO vse jugoslovenske nacionalne akademije in ne oziroma se na to, ali pripadajo ali ne pripadajo kakim nacionalni politični struji. Kot nacionalna mladinska fronta so v njem po včlanjenih društvih zbranih i pristaši JNS i Zbora, politično neorganizirani in modra pristaši drugih nacionalnih političnih grupacij. Kot tak se Savez po svojem značaju nujno dviga nad vse politične diference v jugoslovenskem taboru.

Prinašamo komunikle, ki je bil izdan na tej skupščini.

Dne 23. t. m. se je vršila v veliki dvorani farmaceutskega inštituta Strossmayerjeve univerze redna letna skupščina Saveza jugoslovenskih nacionalnih akademskih organizacij, kateri so prisostvovali popolnočrni delegati naslednjih akademskih društev iz Zagreba: Jug. akad. čitalnica, Akadem. klub »Jug. akcije«, Jug. akad.

kult. društvo studentov EKVŠ, Jug. — Čsl. lige, Jug. medicinski klub, Jug. udruženje studentov vet. med., Jug. akad. farmaceutski klub, Strokovno združenje studentov EKVŠ; iz Ljubljane Jug. napr. akad. društvo »Jadrane« in Jug. nec. akad. klub »Edinstvo«; iz Beograda: Jug. stud. udruženje in Stud. kult. prosv. društvo »Sv. Sava«. Prisostvovali so torej skoro vsi člani SJNAO.

Točno ob 9. dopoldne je otvoril v prisotnosti zastopnika univerzitetnega sveta g. dr. Mladenovića skupščino predsednik izvršnega odbora g. Niko Marinčević. Na njegov predlog so bile odposlane pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vel. kraljici Mariji in g. kraljevemu namestniku dr. Radenuk Stankoviću, ki je Savezu nudil stalno moralno pomoč.

Po poročilih in izčrpani debati je bila dana upravi razrešnica. Kot nova redna člana sta bila sprejeta zgoraj omenjena kluba iz Beograda, a kot izredna člana provincialni nacionalni akademski udruženji iz Banjaluke in Šibenika. Na predlog kandidacijskega odbora je bila izvoljena soglasno nova uprava s sedežem v Ljubljani. Za predsednika SJNAO je bil izvoljen gospod Branko Mikuletić, cand. tur., za podpredsednika g. Mirko Polak, stud. teh., za blagajnika g. Avgust Plajh cand. iur., za tajnika g. Vladimir Kosi cand. iur. in za odbornika g. Ivan Paučnik, stud. tur.

Med drugim je bilo ugotovljeno, da se je vršil v Sarajevu neki sestanek pod imenom Saveza. Skupščina je ugotovila, da je bila to zloraba imena Saveza in je zato sklenila, da se pred javnostjo obvaruje pred »sklepi«, ki so bili na tem sestanku sprejeti.

Skupščina je potekala v najlepšem miru in redu ter je dala ponovem dokaz o visoki nacionalni zavesti slovenske omladine v današnjih težkih političnih prilikah.

Manifestacija čsl. republikanske mladine

Praga, 24. maja. br. Bivša agrarna stranka, ki se je pozneje prekrstila v republikansko stranko, je predjela večerj impozantno manifestacijo republikanske mladine. Iz vseh delov države je pribitela v Prago kmečka mlad na živopisnih narodnih nošah. V velikanskem sprevedu, ki je trajal štiri ure, je mladina krenila na Masarykov stadion, kjer je bilo veliko manifestacijsko zborovanje. Prisostvovali su je tudi predsednik republike dr. Beneš. Navzoči so ožji člani vlade in mnogi zastopniki tujih držav. Predsednik vlade dr. Milan Horža je imel pri tej priliki na mladno nagovor, v katerem je podčrtal pomen te manifestacije, ki naj dokaže tesno povezanost češko-slovaške kmečke mladine z mestom v narodni skupnosti. Češko-slovaška mladina je s tem obenem tudi pokazala svojo moč. Čeprav nima ta manifestacija nikakega militarnega značaja, je treba zlasti še v današnjih časih naglasiti tudi to. Slab narod

bi naravnost izjavil močnejšega soseda ali nasprotnika. Da ga zaslužni, močan narod pa uživa povsod ugled. Država, ki ima takšno mladino, ima tudi odlično vojsko, ki je danes še najzanesljivejšo jamstvo varnosti in mira. Ob koncu je pozval mladino, naj nikdar ne pozabi svojih tradicij ustvariteljev te države in naj sledi njihovega zgledu, zavedajoč se svoje lastne moči. Manifestacija se je končala z defilejem pred prezidentom republike in ostalnimi odličniki.

Gospodarska konferenca severnih držav

Haag, 24. maja. AA. V Haag so prišli zastopniki Danske, Norveške, Švedske, Finske, Belgije. Na tej konferenci držav, ki so vezane z dogovorom, sklenjenem v Oslu, bodo govorili o ureditvi medsebojnih gospodarskih odnosov.

Schachtov obisk v Parizu

Berlin, 24. maja. w. Nemški gospodarski minister in predsednik državne banke dr. Schacht bo odpotoval jutri dopoldne v letalom v Pariz, da v imenu nemške vlade prisostvuje svečanosti otvoritvi nemškega paviljona na pariški svetovni razstavi. Dr. Schacht bo ostal v Parizu tri dni in bo imel razgovore z min. predsednikom Blumom, trgovskim ministrom Bastidom in finančnim ministrom Aurilom. V pariških političnih krogih napovedujejo, da bo dr. Schacht sklenil sondirati teren za tesnejše gospodarsko sodelovanje med Nemčijo in Francijo. Na drugi strani tolažejo to kot znak, da os

Rim-Berlin popušta in da šče Nemčija tesnejš stikov z zapadnimi velesilami

Pred preosnovo angleške vlade

London, 24. maja. AA. Baldwin in njegov naslednik Neville Chamberlain sta se že sporazumela o sestavi bodoče vlade.

Vremenska napoved

Zemunska: Zasnjo se bo v vsej državi, je v severovzhodnih krajih bo nekoliko oblačno. Možno so krajevne nevihte s plohami.

Zagrebška: Oblačno, pozneje polagoma vedro. Zmerno toplo.
Dunajska: Pretežno jasno, toplo, lokalne nevihte niso izključene.

JOSIP JAKOPIČ

posestnik, predsednik Obrtne banke v Ljubljani

Dragega pokojnika spremimo na njegovi zadnji poti v sredo, dne 26. t. m. ob 17. iz hiše žalosti, Mirje 4, na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi v Trnovem.

V LJUBLJANI, 24. maja 1937.

Zalujoče družine:
JAKOPIČ-ILC, HEREN, RUPAR, DEBEVEC.

DR. IVAN PRIJATELJ

V nedeljo popoldne je na svojem prijaznem domu na Mirju umrl vseuč. prof. dr. Ivan Prijatelj. Bolehal je šest tednov, podlegel je arteriosklerozi. O njegovem življenju je obširneje poročalo že ponedeljsko Jutro. Pogreb bo danes ob 17. izpred Narodnega doma.

Slovenska sodobna kultura je nenadno postala sirota: izgubila je enega svojih najboljših krušnih očetov, izgubila bojevnik in delavca najvišjih kvalitet — dr. Ivana Prijatelja. Slovenska književnost kot najizrazitejša predstavitev vsega našega kulturnega dejanja in nehanja je imela v njem osebnost enkratnega značaja, moža, ki mu ne bo moglo najti polnovrednega naslednika, čeprav bodo njegovi učenci nadaljevali v njegovem duhu in po njegovih metodah delo, čigar začetki in slavni uspehi ostanejo vedno združeni z njegovim imenom.

Z dr. Ivanom Prijateljem smo Slovenci izgubili moža, ki je v naših razmerah zavzemal tako izjemno mesto, kakor pri Čehih F. X. Šalda, čigar smrt je letos v aprilu tolikanj pretresla češko literaturo. Obžalovati je samo, da so pokojniku naše tesne razmere zagrenile voljo do javnega udejstvovanja in ga prezgodaj pognale v neki prostovoljni pokoj, v katerem je živel

rant je z ureditvijo Almanaha »Na razstanku« stopil na vodilno mesto generacije, ki se je tako bleščeče včlenila v razvoj naše literature in v ves naš kulturni razmah: postal je prvi ideolog in duhovni vzpodbudnik naše Moderne, ustanovitelj literarnega esaja, utemeljitelj naše nove literarnozgodovinske vede. Studij slavistike mu je zlasti približeval rusko literaturo z njenimi odličnimi literarnimi šolami in kritiki. Iz nje je obilno zajemal vzpodbud in navdihnjenja; v njenih stvaritvah, ki sodijo med vrhove evropske literature, je najbolj uživala njegova kongenialna, bistveno slovenska duša. Dovolj je, da čitatelj prebere študijo o Dostojevskem: iz nje bo spoznal, s kakšnim znanjem in prodornim pogledom prikazuje dr. Prijatelj veličino tega genialnega analitika ruske duše. Ruski literaturi je tudi posvetil svoje zajetno delo »Predhodniki in idejni utemeljitelji ruskega realizma« (Tiskovna zadruga 1921), iz nje

teljevih slovenian navedemo samo najpomembnejše: Predvsem je to njegov uvod k izdaji Aleksandrova, dalje esej »Drama Prešernovega duševnega življenja«, »Doneski k slovenski literarni kulturni zgodovini«, »O kulturnem pomenu slovenske reformacije«, dva zvezka obsegajoča monografija o Janku Kersniku, študija o Aškercu, študija o Josipu Stritarju, »Duševni profili naših preporoditeljev«, »Vloga omladine« v prvem obdobju »mladoslovenskega« pokreta, »Borba za individualnost slovenskega književnega jezika«, »Slovensko, slovansko in južnoslovensko vprašanje pri Slovencih«. Med najpomembnejše zasluge dr. Prijatelja štejejo z vsjo pravico tudi njegove vzorne izdaje Zbranih spisov Iv. Tavčarja in Josipa Jurčiča, ki jih je pripravil za Tiskovno zadrugo, založbo, v katere načelstvu je dolga leta zavzemal častno mesto. Te izdaje so opremljene z uvodi in komentarji, kakor jih dotihmal slovenska knjižna ni poznala in kakršnih nimajo še vedno Hrvatje in Srbi v izdajah svojih klasikov.

V teh in drugih spisih je dr. Prijatelj zastopal z redko inteligentnostjo svoje kulturno-filozofske nazore, svoje poglede na naše narodne in kulturne probleme, svoj svobodomiseln svetovni nazor. Z njimi je postavil našo slovenistiko na višino ostalih slavističnih ved in zapustil dragocene vzore onim, ki bodo morali nadaljevati raziskavanja na tem področju.

S svojimi tujejezičnimi pregledi slovenske literature (srbohrvaškimi, nemškimi, ruskimi, madžarskimi) je dr. Prijatelj izvršil vzorno propagando za našo kulturo in pripomogel, da so začeli v tujini bolj upoštevati slovensko slovstvo.

Velik in tehten del dr. Prijatelj-jevih esejev, člankov in razprav (med njimi so pisma iz Rusije in članki o raznih domačih, slovanskih in zapadnih pisateljih) je razmetan po težje dostopnih revijah in listih. To delo je ne le po svojem literarnozgodovinskem pomenu, marveč večidel tudi po svoji še živi in topli vsebini tako važno, da se bo moralo prej ali slej strniti v opera omnia. Tako izdajo smo Slovenci dolžni dr. Prijatelju, a dolžni smo jo tudi sebi in svoji duhovni kulturi.

Sedaj odhaja iz naših vrst tudi ta dobri in plemeniti človek, eden resničnih mojstrov naše znanosti o lepem in dobrem, eden izmed pesnikov, ki svoje pesmi pojo samemu sebi in njih melodično doživetje prenašajo celo v stavbo znanstvenih umotvorov. Odha-

Palačica v Polhovem gradu, kjer je dr. Ivan Prijatelj želel preživeti leta pokoja

Na oddihu: dr. Ivan Prijatelj pri delu, gospa pa z vnukom

samo za svojo stolico na univerzi, za košček svoje zemlje in za najožjji krog prijateljev. Tako se dr. Ivan Prijatelj zadnje desetletje ni več udeleževal v revijah in literarnih izdajah — vrzel, ki smo jo vsi občutili in obžalovali.

Izdaja »Duševnih profilov slovenskih preporoditeljev«, ki so jo z lepim spoštovanjem do svojega voditelja in mojstra objavili za šestdesetletnico njegovega učenci, je vzbudila poželjenje po celotni izdaji dr. Prijatelj-jevih esejev in literarno-kritičnih razprav. Pridružila se ji je v presledku enega leta knjižna izdaja esejev o Dostojevskem in Tolstojem. Tako se je dr. Prijatelj zopet približeval širšemu občinstvu in s svojimi deli znova prepričeval čitatele, kakšnega pisatelja-znanstvenika inamo v njem. Žal da zaželjeno zakitiranje tega dragocenega literarnega delavca ni bilo več mogoče. Sedaj je smrt zapečatila njegovo človeško usodo, odprla pa je možnosti, da dr. Prijatelj delo zopet zaživi v novih izdajah in se tako tesneje vključi v našo literarno sodobnost.

V trenutku, ko je tako nenadno stopilo pred nas dejstvo dr. Prijatelj-jeve smrti, ni mogoče s časniškim člankom zaobesedi vsega njegovega dela in prikazati njegove vsebine in pomena. Štirideset let je preteklo, kar se je oglasil v Gabrščkovih Slovanski knjižnici s prevodom Puškinove »Kapitanove hčeri«; tako je že kot mlad dijak nakazal smer svojega slovstvenega zanimanja in udejstvovanja. Kot matu-

nam je dal, poleg Puškinovega »Evgenija Onjegin«, svojega največjega in najpomembnejšega prevoda, še nekatero spise Gogolja, Turgenjeva, Čehova i. dr.

Čeprav je dr. Prijatelj našel v ruski duhovni kulturi svoje najprijaznejše drugorodno podnebje; dasi je dobro poznal in nam v raznih razpravah in esejih prikazal tudi poljsko literaturo, in dasi je je večje gibal na področju zapadnih slovstev, je bil seveda največji in edinstven na domačih tleh slovenistike. Tu je bil za slovensko sodobno slovstvo to, kar za literaturo 19. stoletja Fran Levstik, dasi ni imel Levstikove bojevitosti narave; toda bil je prav kakor on vodilna in osrednja osebnost, to pa po zaslugi kvalitete svojega dela, ki je postavilo v senco vse druge dotodanje literarno-znanstvene, kritične in esejistične spise v slovensčini. Čeprav ni ostal na tem področju edin — pridružil se mu je dr. Fr. Kidrič, ta izborni metodik raziskavanja pri virih in zanesljivi revizionist naše starejše literature in še nekateri resni literarni znanstveniki — je vendar zavzemal edinstveno mesto po osebni noti, ki jo je dajal svojem delu. Ta nota, odblesek dr. Prijatelj-jeve umetniške nature, njegovega tankega čuta za estetske vrednote in finega posluha za stil in jezik, ni zmanjševala znanstvene vrednosti njegovih razprav, zato pa jih je storila tembolj uporabne in koristne.

Naj iz dolge bibliografije dr. Prija-

Poslednji dnevi dr. Ivana Prijatelja

Ko je v nedeljo popoldne zatnil dr. Ivan Prijatelj svoje oči, mnogi nismo mogli verjeti bridke resnice. Se zmerom nam je pred očmi njegova markantna postava, ki stopa s trdim, dolgim korakom na univerzo, noseč pod pazduho aktovko s šopom popisanih papirjev, na katerih je zapisana naša literaturna preteklost, da jo čujejo slušatelji iz njegovih ust, v katerih je dobivala naša beseda poseben, polno zvenec zvok. Bil je redek predavatelj, ki je znal svoja izvajanja zmerom oživiti z važnimi zgodovinskimi prigodami, poleg tega pa je bil menda edin, ki je poznal delo naših kulturnih ustvarjalcev do zadnjih odtekov. Še v svojih zadnjih urah je govoril o literaturi, prebrskaval je stare »Ljubljanske zvonce«, kakor da bi hotel še enkrat oceniti rast in zorenje našega rodu.

V villi v Bogiščevih ulici, ki si jo je bil zgradil 1929, si je uravnaval življenje in delo po svojem značaju. Lep vrtiček z ribničkom si je sam uredil, tu je preživljal svoja zadnja leta, odmaknjen hrupu razravnega časa. In se posvečal človeku brez zavisti in hinavščine le še blagoslovljeno vse tisto, kar je sam položil v njena nedrja. Ljubil je motiko in lopato, miloval je žlahtno prst in gojil drevesca kakor najbolj prizkužen vrtnar. Veliko veselje je imel do zidanja, sam je vedno gradil in prav veselje do gradenja ga je napotilo, da si je tam v idiličnem Polhovem gradu dal postaviti ljubko poletno hišico, v kateri je sklenil prebiti jesen življenja, kakor pravimo. Tja se je nameraval preseliti z vsem, kar mu je bilo na tem svetu najdragocenejše: s svojo knjižnico.

Njegova izguba je vseučiliške tovariše, naše znance, prijatelje in učence zadela to-

liko bolj, ker se vsem zdi njegovo življenje in delo tolikšnega pomena, da bo zdaj težko najti primernega naslednika. Kot vever Dolenec krepkih in odločnih besed je bil pokojni Ivan Prijatelj priljubljen povsod. Znal je še tako vrtinčasti v odtenke prehajajoče misli oblikovati v izredno lahkom francoskega stila.

Dve črni zastavi na univerzi oznanjata najtežjo izgubo Almae matris. Tudi s poslopja Slovenske matice in z Narodnega doma se vijeta črni zastavi. On pa počiva na Mirju v delovni sobici, v zasebni knjižnici. Prihajajo kropilci, številni so izrazi sožalja gospej vdovi, ki mu je bila vzorna tovarišica. Markantni obraz dr. Ivana Prijatelja z globokimi gubami na čelu in v obraz zaoranimi brazdami, ki so izpričevale boje slovenskega intelektualca, se je v poslednji uri spostil. Gube so malodane popolnoma izginile, da je obraz skoraj čisto gladek, ustnice so tesno stisnjene v večnem molku. Če greš s pogledom preko knjig na policah knjižnice, opaziš med njimi ogromno naklado ruskih klasikov in češke literature, seveda pa so tu tudi slovenski klasiki z izbranimi spisi, ki jih je sam uredil in jim dal neizbrisni pečat. V vsem se kaže širok razgled evropskega človeka, moža visoke kulturne stopnje z vsemi odlikami svobodnega duha. Na steni vidiš Smrekarjevo karikaturo: naši literarni zgodovinarji in Prešeren, tu je dobro označen dr. Prijatelj, ki kaže s palico proti Prešernu in na svetovnjaki način razlaga svoje-mu občinstvu duha in globine Prešernove poezije, njegove boje z reakcijo in s tistimi, ki so vzeli v roke šestilo in ravnilo, da bi tako izmerili njegovega duha. Kdor si bil Prijatelj-jev učenec, se boš domislil: ali ga niso njegova predavanja na univer-

zi pokazala kot slikarja slovenske literarne preteklosti, ki je na ogromno platno skrbno in pregledno naslikal ozadje in pokazal najprej gospodarske, socialne, politične, kulturne in nato še osebne prilike, preden je prešel na razlago samih literarnih tvorb in značaja literarnih ustvarjalcev.

Njegovo pero tudi zadnji čas ni počivalo. Cital je zmerom mnogo. Prav zadnje dni, ko ga je napadla bolezen, je prebral zbrana dela največjega ruskega pesnika Puškina, ob katerem se je s posebnim užikom zamaknil v novo razlago sovjetskih literarnih zgodovinarjev o »Evgeniju Onjeginu«.

Zadnje dni je zlasti prebiral staro zgodovinsko knjigo, ki obravnava dunajsko revolucijo. Knjigo je bil kupil že kot študent od nekega dunajskega starnarja. Imenuje se: »Das Jahr 1848. Geschichte der Wiener Revolution«. Knjigo je prebral z očitnim zanimanjem za tisto dobo, ki je imela posledice tudi za Slovence. Tri dni prej, preden ga je zgrabila bolezen, je dokončal ogromni rokopis prevoda Gončarovičevega romana: »Obriv (Prepad)«. Čeprav je bil zelo slaboten, je sam nesel tri dni prej, preden je moral dokončno leči, rokopis Slovenske Matice, ki bo to delo izdala v prihodnjem letu.

Za Veliko noč se je dr. Ivan Prijatelj odpravil na kratek oddih k svoji poletni hišici v Polhovem gradu. Čez tri leta bi dopolnil 35 let državnih službe, številni odboje, ko je postal knjižničar dunajske dvorne knjižnice. Srčna želja po mirnem uživanju pokoja pa se mu ni več izpolnila. Deževno in snežno vreme prav za Veliko noč, ko je tako naletaval sneg, je bilo krivo, da se je prehladil. Napadel ga je revmatizem v zgloboh. Vendar pa je bolnik še zmerom upal, da ne bo hudega. Takole po malem je sicer že vse zadnje leto tožil, da

je oznaka še bolj izpopolnjena ODOLA, katerega antiseptično delovanje je še v večji meri zvišano. Bakteriološke in klinične preiskave so znanstveno dognale, da ODOL uničuje bakterije.

ja učitelj dveh generacij: predvojne in povojne, mož, ki je bil po pravici ponos naše mlade univerze in naše slavistične vede. Ostaja pa med nami njegovo delo in njegov duh: nemiren in ponosen, občutljiv in prodoren duh. Duh umetnika in učenjaka bo še dolgo oplojeval vse, ki jih bo vodila k domačim virom potreba plemenitih vzpodbud in vzorov slovansko-evropske kulturnosti.

Dr. Ivana Prijatelja ohrani ves naš narod v svojem srcu!

Nepozabnemu Prijatelju
Večkrat si mi rekel tako: »Če bom kdaj bolan, izostani! Tedaj človek ni lep, ni za druge; tedaj je najbolje, da je sam s seboj. Obljubi mi, da me boš ubogal!«
Obljubil nisem, ubogal sem — Danes sem bil pri Tebi...
Tvoje telo težke bolezni ni moglo prestopiti, premagal jo je pa Tvoj Duh. In vidim: Tvoj Duh je ostal in rodi življenje!

Slavko Osterc

Delegati iz Beograda, Zagreba in Ljubljane, ki so v nedeljo prisostvovali skupščini Saveza jugoslovenskih nacionalističnih akademskih organizacij v Zagrebu. Ponedeljsko Jutro je o tem obširneje poročalo

Nevaren je splavarski stan Smrt splavarja v valovih Drave

Sv. Marko niže Ptuja, 24. maja. S pomladjo oživi promet po Dravi. V pohorskih gozdnih zapojah sekire in žage in rušijo se drevesni velikani. Oživila je lesna industrija. Pohorci so našli nova tržišča in nove kupce. Naš les plove po Dravi. Razlega se splavarska pesem. Lepo je biti splavar in prijetna je vožnja s splavom, toda samo tam, kjer voda ne drvi, temveč lepo umerjeno teče v svoji strugi, kakaj Drava je nevarna. Splavarji so kot vozniki. Poznajo svojo vodno cesto, vedo za globine in plitvine. Vožijo ob vsaki vodi. Zanesajo se nase in na srečo. Če gre vse dobro, jim nič ne manjka, ker dobro zaslužijo. Če pa nasedejo ali se jim razbije splav, je hudo. Brezpozorno je treba v vodo in stat; v njej dolge ure, vzdigovati in čisto tudi razdirati ves splav. To je zamuda in ni se čuditi, da se ob takih prilikah hudujejo splavarji celo na svojega sicer zelo čestitega patrona sv. Miklavža. Deča iz obdravskih vas; ima s splavarji posebno veselje. Nagaja jim namreč s posebnimi vprašanji. »Flosarji, kdaj pa boste vozili navzgor po Dravi?« Razume se, da bi splavarji podkurili deca, če bi mogli do nje. Ne preostane jim drugo, kakor da odvrnejo zbadljivcem: »Takrat bomo mi pluli po Dravi navzgor, ko bo tebe hudič na vsilice vlekel!«

V soboto je nastala med splavarji velika žalost, saj je postal žrtve splavarskega poklica njihov tovariš, po domače Badinov Lojze iz Selnice pri Mariboru. Pokojnik je bil vdovec, star šele 50 let in oče dveh otrok. Nesreča se je zgodila pri Sv. Marku. Posestnik Petrovič Konrad iz Bukovec pri Sv. Marku se bavi tudi s prevozom eplavov. Prevažal jih s Koroskega do Sv. Marka sam s svojimi ljudmi. Tako je Petrovič pred nekaj dnevi natovoril pri Sv. Ožbaldu v Dravski dolini velik splav, ki ga sestavljale po večini late in deske. Po zakonitih predpisih pa more eplav krmariti le diplomirani krmar,

a ostali so lahko tudi nekvalificirani. Tozadevno oblastvo za rečno plostvo v Mariboru izdaja dovoljenja za plostvo le takim splavom, na katerih vsaj glavni krmar izpolnjuje zahteve zakonskih predpisov. Petrovičeve splave je vedno vodil preizkušeni Lojze iz Selnice. Tako tudi tokrat.

V soboto zarana so odpeljali iz Maribora. Na splavu so bili Lojze in še štirje Markovčani, ki so imeli na splavu tudi svoja koleša. Drava je sicer bila narasla, toda vsi so poznali pot in računali so s srečo. Tesno jim je bilo pri sreči, ko so vozili preko nevarnih mest in srečevali naedele in razbite splave. Srečno so dospeli do smotra in potrebno je bilo splav zaustaviti in pripeti. Na deroč vodi je zaustavitev dokaj težavna. Tu je treba, da so splavarji izredno hitri in okretajni v ravnanju z vrvmi in cepini. Samo majhna nerodnost in splava ne obdrže. Zaradi narasle vode eplava niso mogli ustaviti na običajnem mestu, zato so ga hoteli malo višje. Srečno so poskakali na suho in hoteli zadržati splav, na katerem je ostal le Petrovič. Toda deroča voda jih je premagala. Morali so popustiti vrvi in hiteli so na splav, katerega zadnji del je bil še pri bregu. Trije so srečno skočili na odmakajoči se splav. Krmar Lojze pa je bil prepozen. Pri bregu je bila plitvina. Lojze je kar zagazal v vodo, da bi tako dospel na splav. Tovariši so mu hoteli pomagati z lato. Nesrečnej je že segel po rešilni lati, a hkratu je stopel v globovo ter izginil. Kričnil je, pomolil roko iz vode in niso ga več videli.

Splav je plaval po vodi. Prestrašeni tovariši so se doobra zavedli nesreče šele sredi valov, ko jih je rečni tok gnal naravnost v regulacijski nasip. S skrajnimi napori pa so vendar prispeli k bregu in ustavili splav. Takoj so se z ladjo odpravili na kraj nesreče, vendar zaman. Krmarja Lojza nitit mrtvega niso našli.

je bolan. Zdaj je izprva sodil, da ima bolan želodec, če ne raka na želodcu, ali pa srčno hibo. Vendar so zdravniki ugotovili, da je imel začuda srce brez najmanjše napake, samo včasih so se mu srčne mišice skrčile v bolečini, kar pa je izviralo od preobilnega nikotina. Prehlajenju je sledilo vnetje žil, pred štirinajstimi dnevi pa so nastale komplikacije. Zdravnik dr. Neuberger, ki mu je z injekcijami lajšal bolečine, je ugotovil možgansko sklerozo in vnetje žil, nekaj dni zatem je dr. Serko potrdil diagnozo. Dr. Prijatelj je polagoma v trenutkih izgubljal zavest. Dne 9. maja ponotil, čudno ga je bolezen hudo napadla, je govoril kdo ne besede, ki kažejo, kako tesno je bil zvezan s svojim delom, z vrtnom in s knjigo.

»Ne bo nič s to mojo rožo, — je govoril ob 4. jutraj. Nato si je tiho zapel. Pa je spet kakor v sanjah izpraševal: »Kako so naše rože kaj?« In ko so ga odeje tistale, je vzdihnil: »Koliko je tega strašnega papirja!«

Kako pri srcu mu je bila osebnost Aškerc, katerega izbrane pesmi je uredil in mu napisal odlični uvod, so pričale njegove besede 12. maja. Gospa mi pove, kako je vse dopoldne sepeval samo o Aškercu: »Aškerc je umrl 87. leta taktat, ko se je reklo 32. ali 33. leta.« Naposled je vprašal gospo, če ve, kdaj je umrl Aškerc, in ko mu je povedala, je spet samo sepeval. Sestra njegove gospe, gospa Baerberjeva, mu je še prejšnjo sredo sporočila, da se bo tiskala Zofka Kvedrova, kakar je odgovoril: »Zofka Kvedrova se mora tiskati!«

Na izpodbujanje prijateljev že pred meseci, naj napiše svoje spomine, je odločno odgovorjal: »Spominov pa ne bom pisal. Očitno vesel je zadnje čase prejel nekaj kart in pisem svojih učencev. Že bolan je šel še vsako jutro s pomočjo domačih na vrh, kjer je posedal v naslanjaču in gledal

ribniček, hodil je po stezi na vrto do bazena in ko ga je solnce utrudilo, si je spet zaželel leči. Do pred 14 dnevi je prebrl stare Zvone in pripovedoval gospej to in ono iz njih, zadnjih 14 dni pa je čital samo še »Jutro«. V noči na nedeljo je bil nemiren in ni mogel spati, jutraj pa je gospa poklicala zdravnika, ki je ugotovil, da se bliža zadnja ura. Bolnik je krčevito grabil po odeji in iskal opore. Ko ga je gospa vprašala, če ima kaj bolečin, je odgovoril: »Ven bi šel rad, stran bi šel rad.« Okrog 11. so spet poklicali zdravnika, ki je ugotovil znake bližnje smrti. Dal je dr. Prijatelju injekcijo morfija. Preden je zaspal, je prišla k njemu hčerka Majla. Ko jo je opazil, jo je nagovoril z imenom, kakor sicer skoro nikoli ne: »A si ti, Majla?« To so bile njegove zadnje besede. Od 11. do 15. je ležal mirno. Njegovo srce je nehalo biti brez vsakega težjega pretresa. Tako smo izgubili graditelja, ki je klesal granitne kvadre k zgradbi naše kulture.

Stanko J.

Gospodarstvo

Zahteve slovenskih trgovcev

Vrhovna organizacija slovenskega trgovstva, Zveza trgovskih združenj dravske banovine je imela v nedeljo v Slovenjgradcu svojo 17. redno letno skupščino, ki je bila zlasti pomembna zaradi tega, ker so sedaj v zvezi včlanjena prav vsa prisilna združenja trgovcev v Sloveniji.

Predkonferenca

Že v soboto dopoldne so se zbrali v dvorani v Sokolskem domu v Slovenjgradcu delegati združenj s predkonferenci, ki jo je vodil podpredsednik g. Ferdo Pintar. Na tej predkonferenci so obravnavali vsa pereča vprašanja, ki se tičejo trgovstva. Obširna je bila razprava o organizaciji sadnega izvoza in o sadnem odtoku pri zvezi. Pri tem so delegati poudarili veliko škodo, ki jo imajo kmetje, ker prodajajo sadje nesolidnim ljudem, ki blaga pogosto ne plačajo, kar hudo kompromitira legalno sadno trgovino. Soglasno je bila izražena zahteva, da se spremeni točka 4. § 19. obrtnega zakona, ki omogoča obrtnikom, ki delajo samostojno v svoji stroki 3 leta, da odpro trgovino. Kritizirali so tudi nedavno podražitev doplnilo o 0,75 na 1 Din. Obširna je bila razprava glede železniških tarif, zlasti glede konkurenčne spavalarske tarife, ki velja na primer za Dravograd, ne pa za Prevalje in se mora zaradi tega prevažati les z vozovi do Dravograda, da se lahko izkoristi nižja tarifa. Pritožbe so izražali delegati iz obmejnih krajev, kamor prihajajo inozemski trgovci in kupujejo blago za izvoz z dinarji, med tem ko našim trgovcem otežujejo posle strogi devizni predpisi in so bili prav v zadnjem času številni trgovci kaznovani zaradi formalnih deviznih prestopkov. V tej zvezi so bile iznesene tudi pritožbe glede cen, ki so navedene v ceniku za zavarovanje valute pri izvozu. Te cene so pogosto previsoke in jih izvozniki ne morejo doseči. Iznesena je bila nujna potreba, da bi Narodna banka pravilno obračunavala izvozne devize, zlasti da ne bi zahtevala ene tretjine deviz po nižjem uradnem tečaju, škoda, ki jo zaradi tega predpis trpe slovenski izvozniki znaša 40 do 50 milijonov Din na leto. Obširna razprava je se razvila glede konsumov in nabavljalnih zadrug. Železničarske nabavljalne zadruge beležijo lepe zasluge, ker plačajo mnogo manj za prevoz blaga na železnici kakor trgovci. To jim na primer omogoča, da zaslužijo pri kilogramu sladkornja 1 Din, kar trgovci ne more doseči.

Ob zaključku predkonference, ki se je nadaljevala tudi popoldne, je bila še razprava o »Trgovskem listu«. Sklenjeno je bilo, da se ustanovi konzorcij za ta list. Odobrena so bila pravila konzorcija in je bil obnem izvoljen tudi odbor pod predsedstvom gosp. Ivana Jelačina. V konzorcij je takoj pristopilo lepo število združenj in posameznih trgovcev.

Zvečer so se zbrali delegati na prijateljski sestanki v Sokolskem domu, kjer je številne delegate in goste pozdravil kot domačin predsednik Združenja trgovcev v Slovenjgradcu G. Rozman, v imenu Sokola pa g. Ivan Rojnik. Predsednik Zbornice za TOI g. Ivan Jelačin se je zahvalil za pozdrave. Njegova izvajanja o aktualnih gospodarskih problemih so vsi navzoči pozdravljali z burnim odobravanjem.

Občni zbor

Podpredsednik zveze g. Ferdo Pintar je v nedeljo ob pol 10. otvoril občni zbor ob navzočnosti 61 delegatov, ki so zastopali 23 včlanjenih združenj. Prečital je pozdrave, ki so jih poslali bivši minister Ivan Mohorič, podpredsednik zbornice za TOI Konrad Elsbacher, predsednik Centralnega predstavništva zvez trgovskih združenj Nedeljko Savič in Zveza trgovskih združenj za primorsko banovino. Podpredsednik je posebej pozdravil zastopnika banke uprave, sreskega načelnika dr. Hrašoveca, predsednika Zbornice za TOI g. Ivana Jelačina in tajnika dr. Pjessa, predsednika sreskega sodišča v Slovenjgradcu dr. Schmidta, nar. posl. Lenarčiča, podpredsednika Trgovskega društva Merkur Albina Smerkolja, predsednika Društva inžinierjev in veletrgovcev Staneta Vidmarja, predsednika Trgovskega združenja v Slovenjgradcu Rozmana in predsednika nedavno ustanovljenega združenja v škofji Luki Zebreta.

Za pozdrave se je najprej zahvalil sreski načelnik dr. Hrašovec, ki je želel skupščini najboljših uspehov. Za njim pa je povzel besedo predsednik Zbornice za TOI g. Ivan Jelačin, ki je med drugim izvajal naslednje:

Govor zborničnega predsednika Ivana Jelačina

Slovensko gospodarstvo je že nekaj let v stalni defenzivi. Ne moremo stavljati novega programa, temveč moramo stremeti za tem, da ohranimo to, kar smo imeli. Danes posebno se teži slovensko gospodarstvo neurejeno vprašanje naših denarnih zavodov. Kreditna kriza se je začela l. 1931, ko je Narodna banka odpovedala nadaljnje izkoriščanje odobrenih kreditov in je s tem dala alarm. Od tedaj vprašanje rednega funkcioniranja denarnih zavodov se ni rešeno. Pred krizo smo imeli trdno zgrajeno denarništvo, zlasti kreditno zadružništvo, ki je danes na tleh. Povsod drugod so iznali rešiti krizo denarnih zavodov, ponekod celo z ogromnimi žrtvami, kakor v Avstriji, Nemčiji, Českoslovaški in v Italiji le pri nas je še nereseno. Zato je treba apelirati na vse odločilne faktorje, da bi napravili primerne ukrepe za sanacijo kreditnega organizma. Z uredbo o likvidaciji kmečkih dolgov je sedaj vse naše kreditno zadružništvo prišlo pod šapo Privilegirane agrarne banke in obstoja namera, da se centralizira. Nastopiti moramo tudi proti bajki o bogastvu Slovenije, ki se tako pogosto čuje. Vsakdo lahko ugotovi, da je od tega, kar smo imeli, vedno manj. Apilirati moramo na vse narodne poslance in na senatorje brez razlike, da varujejo interese slovenskega gospodarstva. Trgovci govorimo le kot zastopniki gospodarskih stanov, zato tem težje občutimo, da se gospodarske zahteve Slovenije pogosto odpravljajo s personalnimi persekucijami. Iz gospodarskih razlogov protestiramo zlasti proti pretiranemu centralizmu in zahtevamo najširše samopravo. Tu ne gre ne za hrvaštvo in ne za slovensko vprašanje, temveč za vprašanje naših žepov in prav tu zahtevamo pravično razdelitev.

Predsednik g. Ivan Jelačin je nato še razpravljal o javnih delih, ki zelo napredujejo na jugu, medtem ko pri nas ne pridejo naprej. Že delež, ki ga dobiva Slovenija, je mnogo premajhen in niti to se v pravem času ne izvrši. Vprašanje ceste na Sušak se ni rešeno. Na Primorju se vrši zbiranje akcija za ustanovitev posebne gospodarske zbornice s sedežem na Sušaku. Če se bo ta akcija ustanovila, bo gotovo med prve točke svojega gospodarskega programa postavila tudi gradnjo ceste Ljubljana-Sušak, ki ni samo v interesu dravske banovine, temveč morda še bolj v interesu našega Primorja, ki mu bo ta cesta dovajala številne inozemske turiste.

Ob zaključku svojih izjav je predsednik g. Ivan Jelačin obširno govoril o zbižanju z bratsko Bolgarijo in o potrebi, da gremo zopet po poti slovenske politike. Govoril je o carinski uniji z Bolgarijo in predlagal, da se za prihodnje leto priredi poset slovenskih trgovcev v Sofiji in ostalih gospodarskih središčih Bolgarije. Z velikim odobravanjem je bil sprejet predlog, da se pošljejo pozdravne brzojavke trgovskim zbornicam v Sofiji, Plovdivu, Burgosu in Varni ter vrhovni organizaciji bolgarskih trgovcev.

Predsedniško poročilo

V svojem poročilu je nato poslovedel podpredsednik g. Ferdo Pintar podal obširen pregled današnjega gospodarskega stanja v svetu in pri nas. Ugotovil je, da ni še malo občutno zboljšanje, ki se pojavlja v svetovnem gospodarstvu. Lansko leto je bilo slovensko gospodarstvo neugodno predvsem zaradi sankcij proti Italiji, ki so najhujše prizadele lesno stroko. Zboljšal pa se je položaj v žitornih krajih naše države. Tako vidimo, da se gospodarska slika naše države zboljšuje, ne pa tudi v Sloveniji. Hudo oviro predstavlja tudi okolnost, da še nismo mobilizirali naših denarnih zavodov. Od javnih del odpade na Slovenijo tako malenkostna svota, da ne ustreza niti številu prebivalcev, še manj pa deležu dravske banovine pri plačilu davkov in potrebi Slovenije po javnih delih. To, kar nas najbolj boli, pa je očitno in sistematično zapostavljanje Slovenije. Ne moremo ugovarjati, da so se v prvih 10 letih po zedinjenju vršile velike investicije iz državnih sredstev predvsem v Srbiji, ki je bila za časa vojne porušena; toda sedaj, ko bo skoro 20 let, odkar se je končala vojna, je lahko enkrat tega konec. Hvaležni smo Srbijancem, da so nas osvobodili, oni pa morajo biti nam hvaležni.

čila o konjunkturii v lesni stroki. Pomisliti je treba na veliko izgubo, ki so jih imeli lesni izvozniki v zadnjih letih. Sedanje ugodnejše cene komaj zadoščajo za kritje stroškov, zlasti za obresti, ki so leta in leta obremenjevale blago na skladišču. Letos sta se pojavili na našem trgu Nemčija in Anglija. Pet let so bila skladišča prenapolnjena in če se je sedaj to blago lahko prodalo, je vendar treba ugotoviti, da je v Sloveniji 2.400 lesnih podjetij in da le 60% teh podjetij zopet obratuje. Kar pa je najhujše, je to, da podjetja nimajo dovolj kapitala, in da denarni zavodi ne morejo kreditirati novih kupčij. Polovica žag ne more rezati lesa na lasten račun, ker lastniki nimajo sredstev za surovino, niti za kreditiranje izvoza. Tuji kapital pa izkorišča to situacijo. Tuji dajejo lastnikom žag akonacije in posojila in je marsikatera žaga v Sloveniji prav za prav že v posesti tuje kapitala. Obstaja nevarnost da pride zaradi imobilnosti naših denarnih zavodov znaten del našega lesnega gospodarstva v tuje roke. G. Škrbec je nadalje razpravljal o nameravani uvedbi kontrole in reorganizaciji izvoza. Mi Slovenci smo bili oni, ki smo to pred petimi leti predlagali, danes pa se upiramo, ker ne verujemo, da se bo v centralni instituciji pravilno in smotno postopalo Slovenski izvozniki so pripravljani žrtvovati od vsakega izvoženega vagona gotov znesek v fond za pospeševanje izvoza. Toda ta denar se mora stekati v regionalni fond, ki ga bomo sami upravljali. Konsum lesa v naši državi se letos ni tako dvignil, kakor je bilo pričakovati, ker je bilo zaradi podražitve surovine odloženo mnogo stavbnih načrtov. Cene za okrogli les, ki so pred znašale 80 do 120 Din franko žaga, se gibljejo sedaj med 120 in 150 Din. Naši lesni producenti pa morajo biti oprezní in ne smejo sedaj sekati vse naenkrat. Sicer lahko pride nov udarec in z njim nove izgube. Za lesno stroko je končno važno tudi stanje naših cest. Pozdraviti je namerno da se zboljšalo naše ceste, toda lesni trgovci so odloženo proti načrtu zakona o cestnem fondu.

Po končanem poročilu je občni zbor je z velikim odobravanjem soglasno sprejel resolucijo, ki jo je prečital tajnik g. Gornik in se glasi:

Resolucija

Slovensko trgovstvo, zbrano na redni letni skupščini Zveze trgovskih združenj za dravsko banovino 23. maja 1937 v Slovenjgradcu, je na razne trditve z ocialnega mesta o izboljšanju gospodarskega položaja ugotovilo, da se gospodarske razmere v Sloveniji niso izboljšale, temveč so se v nekaterih gospodarskih panogah še poslabšale zaradi zadnje slabe letine in novih visokih javnih dajatev, s katerimi je Slovenija zopet čez mere prizadeta. Zato odklanjamo vse časopisne in druge vesti o nekem izboljšanju gospodarskih razmer v Sloveniji.

Imeti obleko iz našega štofa se pravi: biti elegantno oblečen gospod!

Tako lepi so vzorci naših novih štofov!

A dovršena, angleški popolnoma enaka kakovost, omogoča krojoču da naredi obleki brezhibno fazonol

Cene naših štofov za obleke 120 do 180 dinarjev meter

Vl. J. Teokarovič

Industrija volnenih tkanin

Tovarna: Ljubljana Zagreb Beograd
 Paračin Prodajalne: Gradišče 4 Jurijševa 4 Knez Mihajlova 35
 Osijek Novi Sad Sarajevo in v vseh večjih mestih v državi
 Kapucinska 14 Trg Oslobođenja 3 Strossmayerova

voznikom razliko premalo izplačanah protivrednosti za italijanske lire in nemške marke ter s tem popravil storjeno milijonsko škodo. Opozorjamo na obupen položaj javnih nameštencev ter zahtevamo zboljšanje njihovih prejemkov.

Novo predsedstvo

Po krajši debati, ki se je razvila o vprašanju, kje naj bo prihodnje leto občni zbor, je bilo sklenjeno, da bo prihodnja letna skupščina v Logatcu. Ker je bil dnevni red izčrpan, je predsednik zaključil zborovanje.

Člani predsedstva so se nato sestali k seji, da izvolijo novega predsednika, ker je sedaj mesto predsednika izpraznjeno. Na tej seji je bil izvoljen za predsednika g. Stane Vidmar, medtem ko so bili za podpredsednike izvoljeni Ferdo Pintar iz Maribora, Fran Čeh iz Murske Sobotne in Fran Škrbec iz Ljubljane, četrto mesto podpredsednika pa je rezervirano za kandidata, ki ga določi celjsko združenje.

Borze

24. maja

Na ljubljanski borzi so se danes v privatnem kliringu trgovali avstrijski šilingi po 8,05, angleški funti pa po 238. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,01, v angle-

ških funtih po 238 in v grških bonih po 33,77. Nemški klirinški čeki so se nekoliko podražili in stanejo v Ljubljani 12,28, v Zagrebu pa 12,2650 odoosno za konec junija 12,26 in za konec avgusta 12,27.

Na zagrebškem efektnekm tržišču je vojna škoda pri stalni tendenci notirala 405,50 — 407. Promet pa je bil v 4% agrarnih obveznicah po 52, v 8% Blairovem posojilu po 94,50 in v delnicah Dubrovačke po 400.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2396,91 — 2411,50, Berlin 1749,52 — 1763,40, Bruselj 735,05 — 740,12, Curih 996,45 — 1003,52, London 215,08 — 217,13, Milan 228,44 — 231,53, Newyork 4327,26 — 4363,57, Pariz 194,36 — 195,80, Praga 151,93 — 153,04.

Curih. Beograd 10, Pariz 19,5125, London 21,62, Newyork 437,50, Bruselj 73,75, Milan 23, Amsterdam 240,50, Berlin 175,65, Dunaj 81,20, Stockholm 111,45, Oslo 108,65, København 96,50, Praga 15,25, Varsava 83.

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 405,50 — 407, 4% agrarne 52 — 52,25, 4% severne agrarne 51,50 — 52,25, 6% begunjske (srednji komadi) 73,50 — 74,25, 6% dalm. agrarne 73,75 — 74,25, 7% invest. 87,75 — 88, 7% Blair 84,50 — 85,50, 8% Blair 94,25 — 94,50, delnice: Nar. banka 7150 den., PAR 195 — 196,50, Trboveljska 250 — 280, Sečerača Osijek 200 bl.

Brez klobuka... brez plašča...

toda utrjeno kožo...

Uživajte mladost in svobodo, kajti krema NIVEA skrbi za Vašo kožo in jo varuje, kakor pri pomladanskem solncu tako pri dežju in vetru. Samo krema NIVEA vsebuje EUCERIT, okrepčevalno sredstvo za kožo in vam daje mladosten, svež in zdrav izgled.

ni, da smo jim pomagali postaviti, kar je bilo porušeno. Obširno je razpravljalo o financiranju banalnih proračunov in je zlasti kritiziral sistem skupnih banovinskih davščin, ki ima za posledico, da v Sloveniji neprimerno več plačamo v te fondne, kakor pa znaša naš dohodek iz fondov. Vrh tega povzroča diferenciranje pri nekaterih davščinah, kakor n. pr. pri skupni banovinski trošarini na čevlje, da postaja to nesorazmerje še hujše. V Sloveniji nosimo čevlje, ki so visoko obremenjeni s skupno banovinsko trošarino, do čim nosijo na jugu opanke, ki so proste. Od trošarine na čevlje in obutev bomo plačali kakih 12 milijonov, nazaj pa bomo dobili morda 3 milijone. Od neposrednih davkov pride v Sloveniji na osebo 233 Din, v dunavski banovini 200 Din, v savski 166 Din, v ostalih banovinah pa 37 do 65 Din. Pri tem nas še izkorišča tudi kapital, čigar nadaljnji dotok še pospešuje nekateri faktorji. Vse to kaže, da je kljub svetlobi, ki se kaže na gospodarskem obzorju, naša Slovenija še vedno v senči.

Debata

V debati se je oglasil k besedi g. Turk iz Novega mesta, ki je opozoril na znatno podražitev modre galice. Ker so dosedajni poskusi, da se ta podražitev prepreči, ostali brez uspeha, naj Zveza zahteva ukinitve carine na modro galico. Z odobravanjem je bil sprejet predlog g. Senčarja iz Ptujja, da se narodnemu poslancu g. Ivanu Mohoriču izreče zahvala za njegovo neutrudljivo delo in za njegovo neumorno borbo v interesu gospodarstva o priliki skupščinskih razprav.

Poročilo o računskem zaključku je podal g. Fabiani. Izdatki zveze so lani znašali 140.000 Din, dohodki pa 134.000 Din. Ob koncu leta pa je znašalo premoženje Din 170.000.

Sprejete so bile še nekatere spremembe pravil zveze glede delegatov posameznih združenj in zvezinem predsedstvu in glede osrednjih odtokov v zvezinem predsedstvu. Nadalje je bila izvršena sprememba v pravilih v tem smislu, da se odslej zvezna doklada za posamezna združenja določa na osnovi čistega davčnega dohodka članov posameznih združenj, tako da bo obremenitev pravičnejša.

Poročilo o lesni trgovini

Podpredsednik g. Franjo Škrbec je nato podal obširno poročilo o razmerah v lesni stroki. Opozoril je, da so pretirana poro-

ker so te vesti brez stvarne podlage in tu di škodljive slovenskemu gospodarstvu. Naravnost kritičen pa je položaj slovenskega gospodarstva zaradi še vedno trajajoče denarne krize, pri čemer z ogorčenjem ugotavljamo, da se za likvidnost naših denarnih zavodov doslej ni še ničesar udeinkovalega storilo. Od 600 milijonov dinarjev, ki so predvideni za poživljenje denarništva, se mora dodeliti neposredno slovenskim denarnim zavodom oni delež, ki ustreza višini kmečkih dolgov pri teh zavodih.

Slovensko trgovstvo ponovno poudarja, da je nemogoče vsako izboljšanje gospodarskih razmer brez decentralizacije uprave in financa. Zato odklanjamo vsak zakonski načrt, ki ni zgrajen v duhu samoprave. Tako odklanjamo zlasti zakonski načrt o cestnem fondu ter se v tem vprašanju popolnoma pridružujemo zahtevam Društva za ceste v Ljubljani.

V nasprotju z ljudsko samopravo ter ustavno zajamčenim pravicam slovenskega naroda je tudi, da se v Sloveniji uporablja jo neslovenske tekovine. Enako zahtevamo, da se po načelu upravne decentralizacije oddajo državnemu nabavi in javna dela. Ponovno poudarjamo, da brez svobodne in emotno usmerjene kritike ni mogoče doseči izboljšanja sedanjih upravnih in gospodarskih razmer. Zato zahtevamo svobodo, do kritike in svobodo tiska.

Za omiljenje težkih gospodarskih razmer Slovenije zahtevamo: Po načelu davčne enakopravnosti naj se odpravijo vsi davčni in drugi privilegiji nabavljalnih in konsumnih združenj. Zato se glede načrta novega združnega zakona v celoti pridružujemo predlogom vseh gospodarskih zbornic v državi. Se bolj pa zahtevamo odpravo vseh privilegijev, ki so se dalj in se dajejo tujemu velekapitalu, tujem veleblagovničarjem in prodajalcem tujih industrijskih podjetij. Zahtevamo najstrožo kontrolo državi nad poslovalnim kartelom.

Ugotavljamo popoln kaos v predpisih o krošnjarsstvu in šušmarstvu ter zahtevamo da se legalna trgovina še vendar zaščiti v smislu ponovno predloženih zahtev trgovstva.

S P O R T

»Wasserfreunde«

v četrtke popoldne v kopališču Ilirije

V izložbah trgovin Magdič in Sport-Kmet na Aleksandrovij cesti so razstavljene slike hannoveranskih gostov, pr. Bonacu, Soseu in Radiu-Ljubljana na Miklošičevi cesti pa najprominentnejši domači. Ko mimoidoči pr. Magdiču primerjajo sliki nemškega prvaka in pa našega lanskega mošva, ugotovijo menda prav vsi, brez izjeme: Saj morajo že na vago z zmagači, Nemci, ko jih je pa kar skoro še enkrat toliko, kot tehle naših fantov.

Gostje so že javili svojo postavo razen branilca Dewitza so vsi isti igralci, ki so osvojili prvenstvo Nemčije. Igraj bodo: Sloze — Böher, Dewitz — Allerheiligen, Schwenn, Sahlman. Med tem je ves prednja linija Sloze — Gunst — Sweeney, pa še branilce Baier, sodelovala v nemškem olimpijskem moštvu, v reprezentanci pa so nastopali razen najmlajšega v moštvu, denega krila Söhlmannsa, še vsi.

Domače moštvo še ni definitivno določeno. Sestavljeno pa bo iz naslednjih igralcev: Pribošek, Linhart — Jammik, Vatzke al. Jesih — Fux — Čičin — Sain, Lenard, Frisch, Höhl.

Vstopnice so že v prodaji

Vstopnice, in sicer sedeži po 20 in 15 Din ter navadna stojišča po 10 Din so že v prodaji v trafikih Sever v Selanburgovi ulici. V sredo popoldne in v četrtke bodo vstopnice v prodaji tudi v vestibulu kopališča.

Moto Hermes. Danes pr. Slouu odborova seja ob 8 uri, sestaneč članstva ob pol 9 uri. Razpored za dirko 6 junija. Trening za vse dirkače četrtke 27. popoldan. Stariš trenira sa Pardubice C. S. R. Prijave članov za avlo vožnje s Starišem Ljubljana Pardubice v hajništvu Moto-Hermesa. Na sestanek sigurno vsi. Odbor.

Kolesarske dirke

»Ljubljanice«

Med juniorji na 60 km je zmagal Hermean Kernsik, med seniorji na 100 km pa član Ljubljanice Gartner. V nedeljo so bile s startom in ciljem pred Jelačinovo gostilno na Dolenjski cesti kolesarske dirke »Ljubljanice«. Udeležba dirkačev v glavni skupini je bila sicer majhna, zato pa so se te dirke v večjem številu udeležili juniorji, kar dokazuje, da se mlajši zdaj za kolesarski sport še bolj zanimajo kot doslej. Na startu je bilo nekaj novih dirkačev, ki so na tej dirki vozili sploh prvič. Tudi olimpijec Valant je pripeljal s seboj na prvi start enega svojih učencev, ki se je odlično obnesel. Mladi dirkač je na tej dirki spravil svojo prvo lepo zmago. Najnevarnejša tekmeča sta mu bila samo Premk in Gregorič, od katerih pa je prvi kmalu po startu utrgal verigo in zamudil tako s zamenjavo kolesa dobre četrt ure.

Rezultati so bili naslednji: Juniorji: (60 km): 1. Kernsik Vlado (Hermes) 2:01.10, 2) Gregorič Jože (Sava) 2:01.12, 3) Premk Pavel (Hermes) 2:02.20, 4) Bizilj Albin (Ljubljanica) 2:08.23, 5) Kešlin Branko (Hermes) 2:10.23. Šest dirkačev je sledilo nato v kratkih presledkih, medtem ko sta dva imela defekte in sta prišla na cilj precej pozneje.

Glavna skupina (100 km): 1) Gartner Franc (Ljubljanica) 3:24, 2) Bricelj Franc (Ljubljanica) 3:25.21, 3) Rozman Štefan (Železničar, Maribor) 3:28.03. Da je Rozman zasedel tretje mesto, se mora zahvaliti le premočni prestavi, ki nikakor ne ustreza Dolenjski cesti.

Za državno teniško prvenstvo moštev sta v nedeljo odigrala svojo tekmo TK Majšperk in SK Radeče. Tekmovanje se je končalo z zmago TK Majšperka, in sicer so gospodje zmagali s 4:1, dame pa z rezultatom 4:1. Posamezni rezultati so bili naslednji: Gospodje: Wiegela (M)—dr. Matko 6:2, 6:2, Grel (M)—inž. Piatnik (R) 6:3, 6:0, inž. Suster (M)—dr. Jereb (R) 1:6, 4:6, Nerat (M)—Notspeh (R) 6:2, 6:0, Nerat-Wiegela (M)—Pitnik-Lotspeh 6:3, 6:4. Dame: Klobučarjeva (M)—dr. Jerebova (R) 6:8, 6:4, 0:8, Kubrištova (M)—dr. Jerebova (R) 6:3, 7:5. Ostale borbe je Radeče prepustilo TK Majšperku brez borbe. V nadaljevanju državnega prvenstva se bosta srečala dne 27. t. m. v Ljubljani SK Ilirija in TK Majšperk, zmagovalci iz omenjene tekme pa bo nastopil proti mariborskemu Rapidu, katerega moška ekipa se je z zmago 5:0 nad Železničarjem kvalificirala za nadaljnjo borbo. Rapidovalne dame pa so v nedeljo premagale dame ISSK Maribora z rezultatom 5:0.

V nekaj vrstah

Med nedeljskimi nogometnimi rezultati je treba zabeležiti še zmago Vojvodine nad NAKOM s 4:2 v Novem Sadu, s katero je Vojvodina postala prvak novosadskega podsaveza. V inozemstvu so bile še tele zanimivejše tekme: v Pragi: Bohemians—Kladno 3:0, v Budimpešti: Ujpest—Phöbus 2:2, III. kraj—Elektromos 0:0. (za prvenstvo), na Dunaju: Vienna—Postpost 4:2, v Stuttgartu reprezentanca, Stuttgarta: Manchester—City 3:2, v Frankfurtu: Milan—Frankfurt 2:1.

V Mariboru je bila v nedeljo izbirna tekma za podsavezno prvenstvo med moštvi Mažezičarja in Celja, ki se je končala s katastrofalnim porazom 0:12 (0:4) za Celje. Druga tekma tega predzadnjega kola je, kakor znano, par forfait pripadla Olimpi s 3:0, ker ima Amater zabrano igrišča. Vrstni red klubov v tej konkurenci, ki je za železničarja absolutno doljena, tako da ga moramo smatrati že za bodočega prvaka LNP, je pa naslednji:

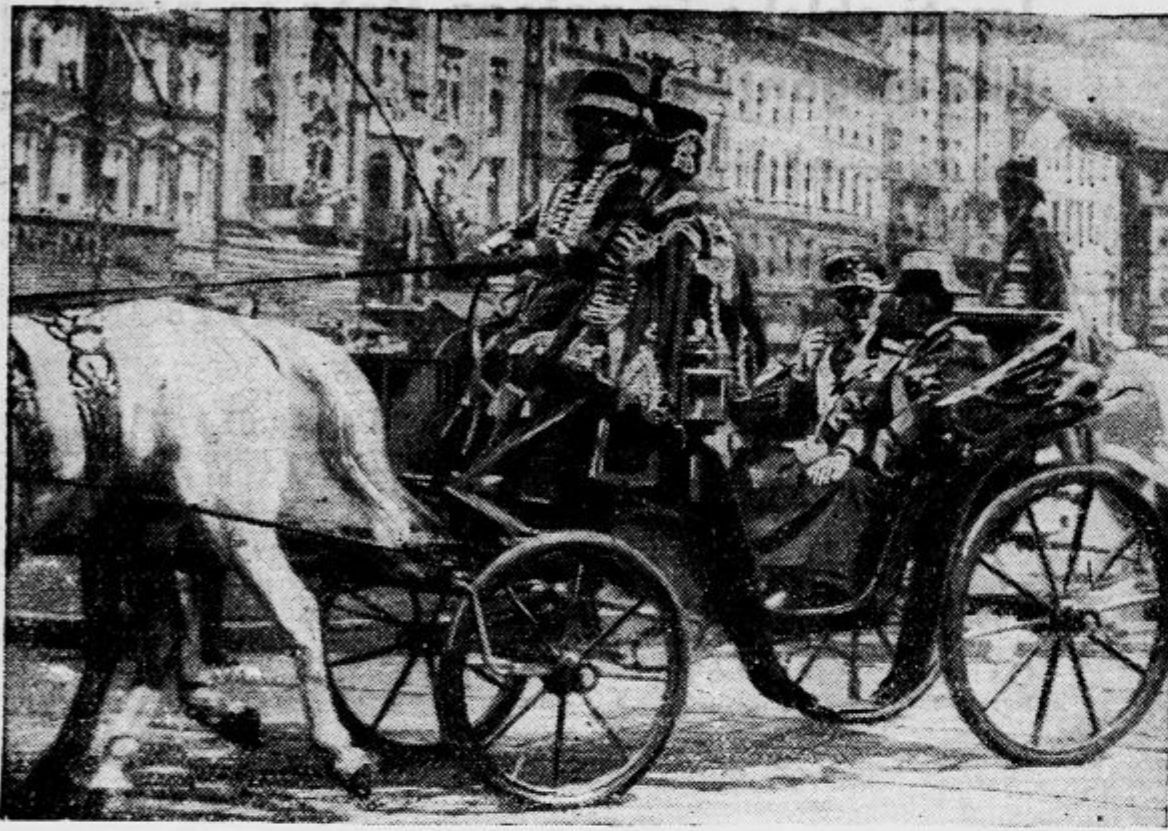
Železničar	5	5	0	0	25:5	10
Amater	5	2	0	3	9:11	4
Celje	5	2	0	3	6:20	4
Olimp	5	1	0	4	5:9	2

Iz SK Ljubljane. Danes od 17 dalje strogo obvezen trening ligrne skupine.

Zbor plavalnih sodnikov. Za tekmovanje SK Ilirije v kopališču SK Ilirije dne 27. t. m. se odreja tale žirija: vrhovni sodnik Poeschl, starter: Savo Sanein, waterpolo Kramaršič. Za sodnike na cilju in časomerilce se odreja vsi ostali g. sodniki. deležba obvezna. — Vse klube opozorjamo, da morajo vse prireditve pisмено prijaviti najmanj 7 dni pred prireditvijo in priložiti tako 100 din. Prijave je naslavljati na ZPS-sekcija Ljubljana, tajnik Bradač Franjo, dipl. inž., Ljubljana, Gradišče 8b/L.

Lahkotistična sekcija SK Ilirije (Službeno). Vsi člani sekcije — seniorji in juniorji — se obveščajo, da je danes ob 18. važen članski sestanek vsega članstva v klubovi sobi (II nadstropje bivše Jadransko-podunavske banke vhod izpred pošte). Poročata načelnik sekcije o položaju sekcije in klubu ter tehnični referent o tehnični strani treningov na novem prostoru ob Kolinski tovarni. Udeležba je nujna tudi zaradi razgovora o organizaciji bodočih sestankov s kratkimi predavanji in aktualnimi referati. Pridite vsi, da takoj pričemo z rednim delom.

Italijanski obisk v Budimpešti

Italijanski kralj in cesar Abesinije Viktor Emanuel se pelje v kočiji z regentom Horthyjem po ulicah Budimpešte

Pijanost - zločin

Šef nemške policije je izdal odlok, po katerem bodo pijanost ob avtomobilskem krmlju v bodoče smatrali za kriminalni zločin in ga kot takšnega tudi sodili. V bodoče bodo vse vozače, ki bodo zagržili kakšno prometno nezgodo in pri katerih bo policijska preiskava dognala preobilo pitje alkohola, takoj aretirali in obdržali do sodne razprave v zaporu. Odlok pravi, da se je med binokostnimi prazniki ponovno zgodilo mnogo prometnih nesreč z velikim številom mrtvih in ranjenih, a preiskava je dognala v pretežni večini primerov, da so bili vozači pijani.

Mesto iz stanovanjskih voz

V nekoliko urah je nastalo pred kronanjem na londonski periferiji novo predmestje, ki sestoji iz 110 udobnih stanovanjskih avtomobilov. V tej naselbini so stanovali v tednu kronanja člani Caravan Cluba in karavanskega oddelka Camping Cluba z ženami in otroci. Mnogi izmed teh začasnih Londončanov so prispeli iz Irske in Francije. V svojih vozovih si lahko privoščijo res ves moderni stanovanjski komfort: toplo in mrzlo vodo, plinsko luč in kurjavo in celo vrtilci ne manjkajo pred njihovimi vozovi.

Zverinska mati

V nekem gozdu v bližini ameriškega mesta Brookhavena (Mississippi) so odkrili strašno zločin. V neki vreči so našli strašno razkosano truplo šestletne deklice. Nedaleč od vreče je ležal dveletni deček, ki je bil z nožem težko poškodovan po glavi in vratu in je kmalu potem umrl. Obleka obeh otrok je bila prepojena z bencinom in sledovi so kazali, da je hotel storilec z ognjem zabrisati sledove svojega zločina. Nedaleč od nesrečnih otrok so našli tudi mesarico, škarje in drugo vrečo. Polcija je kmalu potem aretirala mater obeh otrok, ki je priznala, da je morilka. Izjavila je da je hotela spraviti oba otroka s poti, ker nje ljubavnik ni hotel skrbeti za njiju.

Iskalci zlata v snegu

Kakor poročajo iz Sewarda na Aljaski, se je v bližini tega kraja utrgal velikanski plaz. Snežne mase so pokopale in ubile šest iskalcev zlata. Plaz je bil širok pol-dvest kilometrov. Sneg je mestoma osem do devet metrov visok.

Jubilej danskega kralja

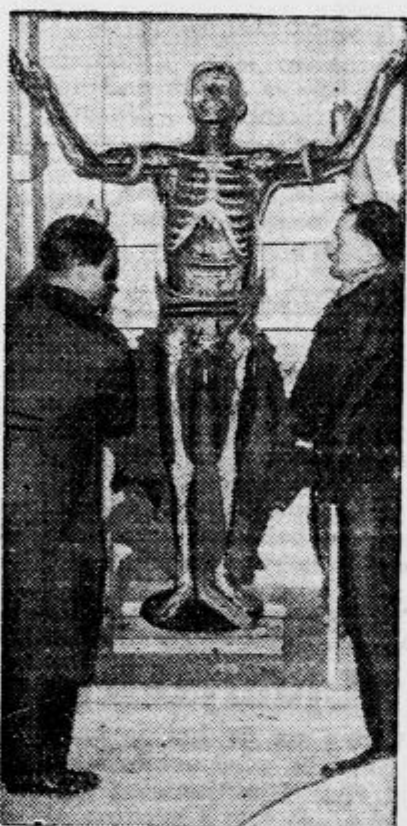

Danski kralj Kristijan X. je pred kratkim praznoval svoj srebrni jubilej vladanja. Kralj in kraljica Aleksandra sta na Danskem zelo priljubljena

Streljal na mačko, zadel ženo

V Szolnoku na Madžarskem je hotel neki poljedelec ustreliti mačko, ki mu je v zadnjem času požrla več kokoši. Strel pa je mačko zgrešil in zadel poljedelčovo ženo, ki je obležala na mestu mrtva.

„Človek iz stekla“

Nemci so poslali na svetovno razstavo v Pariz ta stekleni kip, ki ponazarja vse dogajanje v organizmu človeka z neverjetno natančnostjo

Prof. Besetimi leti...

Prošli teden je minilo 10 let, odkar se je Charlesu Lindberghu posrečilo preleteti Ocean. Silka prikazuje Lindbergha, odzdravljajočega množicam na balkonu pariškega »Matina«

Stari Rockefeller je umrl

Učakal je malo manj nego sto let - Pravišnja kariera ameriškega „kralja petroleja“

V Ameriki je nepričakovano preminul kralj petroleja, stari John D. Rockefeller. Vedno je zatrjeval, da hoče učakati najmanj sto let.

Kariera tega velebogataša je bila pristno ameriška. Na svet je prišel kot sin malega farmarja v državi New York. Otroška leta je preživel na očetovem domu, kjer je vladala prilijana revščina. Njegov oče je imel ravno toliko zemlje, da je moral najemati dinarje za obdelovanje. Ko je bilo Johnu deset let, je že pomagal očetu pri nadzoru delavcev. Pri tem je pokazal takšno bistriino uma, da ga je oče poslal v trgovsko šolo, in sicer v Cleveland.

Tam je Rockefeller spoznal, da je čas najdragocenejši pripomoček v trgovini. Po tem načelu je uravnal svoje življenje. Šestnaest let star je nastopil prvo službo in sicer je postal najprej tekač pri firmi Hewitt & Tuttle v Clevelandu. Prejel je v začetku 50 dolarjev plače, napredoval pa je tako hitro, da so mu plačevali v tretjem letu službe že 700 dolarjev. V tem času je s štedno spravil skupaj 700 dolarjev in ta vsota je postala temelj njegove bodočnosti. Nekj Anglež, z imenom Clark, je namreč tedaj hodil po Ameriki in odpiral trgovine. Za takšno trgovino je moral imeti tisti, ki je hotel postati Clarkov sodruđnik, vsaj 2000 dolarjev glavnice. Johnu je manjkalo do te vsote 1300 dolarjev. Prosil je očeta, naj mu posodi toliko denarja in je dobil posojilo. Pogodila sta se tako, da mora sin očetu vrniti 1300 dolarjev, ko postane polnoleten, t. j. v 21. letu, obresti pa so znašale 10 odstotkov.

Tako je nastala tvrdka Clark & Rockefeller. Družabnika sta imela pravišnje sredo. Že v prvem letu je dosegel njun promet pol milijona dolarjev. Toda za soncem je prišla senca... Pri neki denarni transakciji je manjkalo družabnikoma 2000 dolarjev gotovine. Ta trenutna zadrega bi bila kmalu uničila podjetje, kajti od kredita 2000 dolarjev je bil odvisen obstoj firme. John Rockefeller je posil na vseh koncih in krajih, a ni dobil nikjer podpore. Že je bil na robu propada... Tedaj se mu je posrečilo pregovoriti bančnega ravnatelja Hardya, da mu je dal potrebni kredit. Tvrdka st je z njim utrdila sloves, trgovina se je širila in razvijala dalje.

Kmalu nato je Rockefeller srečal mladega tehnika Willerja, ki je odkril postopek za destilacijo petroleja. Bilo je to ravno v času, ko so odkrili v Pennsylvaniji prve petrolejske vrelce. Petrolejske družbe so

John Rockefeller

rasle kakor gobe. Razvijale so se s fanlaistično naglico, toda po prvi konjunkturi je prišel velik polom. Nastopil je zasoj v trgovini s petrolejem, podjetja so prodala eno za drugim. Na stotine eksistence je bilo uničenih preko noči. Petrolejski papirji so prišli ob ceno prejšnji bogataši so postali čez noč berači. Mnogi so opustili vsa kaj nadaljnje delo in so prodajali svoje delnice za vsak denar.

John D. Rockefeller je zapopadel važnost tega tenulka. Vrgel se je na špekulacijo s petrolejskimi papirji. Osnovil je veliko družbo Standard Oil in je uredil stvar tako, da je znašala njena glavnica v začetku milijon dolarjev. Imel je zopet srečo! Kajti že čez leto dni se je glavnica zvišala na dva in pol milijona dolarjev.

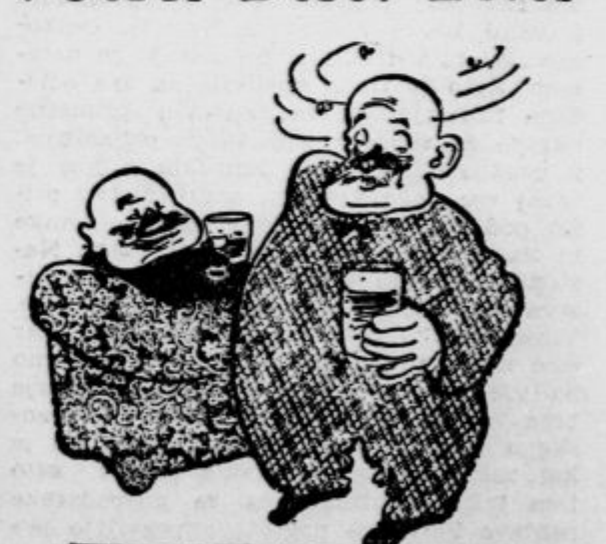
Rockefeller je rešil velik problem. Iskal je in tudi našel tržišča za obnovljeno produkcijo petroleja. Trgovina je sijajno uspevala in mu prinašala od leta do leta večje dobičke.

Imovina se je od tega časa naprej Rockefellerju množila sama od sebe. In kakor je v Ameriki navada, ni obdržal milijonar in poznejši milijarder vsega zase. Rockefeller je ustanavljal zavode, dajal ogromne vsote za znanstvene in humane svrhe. Vseučilišče v Chicagu je podprl z vsoto 35 milijonov dolarjev. L. 1901. je ustanovil slovit [Rockefellerjev zavod za znanstvena raziskovanja. Med svetovno vojno je osnoval poseben fond za znanstvene in človekoljubne smotre s posebnim namenom, da bo pomagal blažiti moralno in materialno opustošenje, ki ga je povzročilo gorje vojne. Iz tega fonda so prejemale podpore ustanove v raznih državah, tudi v naši Jugoslaviji.

A NEK DOTE

V času, ko je bil Nestroy ravnatelj dunajskega Karlovega gledališča, je planila neka igralka v njegovo sobo in vzkliknila: »O, gospod ravnatelj, varujte me podlih obrekovanj, ki jih razširjajo o meni! Pravijo, da imam šest nezakonskih otrok!« »Nu, nu,« jo je miril Nestroy, »nikar se tako ne razburjajte! Od tega, kar ljudje govore, je vedno le polovica res.«

VSAK DAN ENA

»Ti, jaz sem že tako ohajen, da vđim vse reči dvojno...« »Zamiži z enim očesom, pa boš videl vse enojno...«

(sTidens Tegnc)

Lov na 40 mg radija

Cevke z dragoceno snovjo v velikomestnem kanalu

V bolnišnici v Lajnu na Dunaju je pred kakršnimi štir najstjimi dnevi izginiło 40 miligramov radija, ki so ga našli sedaj po razburljivem lovu.

V bolnišnicah pač ni nobene druge snovi, ki bi jo tako skrbno čuvali kakor radij. To čudno snov uporabljajo, kakor znano, za zdravljenje raka, in sicer na ta način, da jih obevajo pod aparati, ki vsebujejo radij, ali pa da jim polagajo na bolna mesta »radijeve igle«, tenke steklene cevke, ki imajo v sebi po nekoliko miligramov radija. Po drugi metodi so pred kratkim obravnavali pacientko, ki je trpela za rakom na maternici. In ta pacientka bi bila bolnišnici napravila skoraj škodo za okrog 80 tisoč dinarjev, tolikšna je bila namreč vrednost radija v cevkah, ki so jih uvedli vanjo.

Pacientka se je umivala in pri tem so ji padle cevke z radijem, ne da bi to opazila, v odtočno cev umivalnišča. Da so igle znanj-

kaje, so opazili šele tedaj, ko so bolnico na običajni način pregledali. Nastalo je veliko razburjenje in uprava bolnišnice je obljubila najditelju igel nagrado 8000 Din. Dunajska občina je dala na razpolago veliko število snajzecev kanalov, ki so preiskali kanale v okolici bolnišnice. To delo je po 14 dneh končno imelo uspeh. V nekem kanalu so našli vse cevke, tako da je zaloga radija, ki jo ima bolnišnica v Lajnu in ki je s svojimi 5 g ena največjih na svetu, zopet popolna. Kanaleki delavci ki so igle našli, so seveda sprejeli obljubljeno nagrado.

Truplo v železniškem vagonu

V nekem vozu železniške garniture, ki je šel za Kasknih deset dni na mrtvem tiru v Stolnem Belem gradu, so našli truplo budimpeštanskega železniškega nadzornika Jurija Szaboja. Mož se je bil dozdevno obesil. Napisal je prej ženi pismo, v katerem ji je sporočil svojo odločitev, da vrši samomor.

Svoji so izjavili, da ni imel absolutno nobenega poviša za takšen korak. Polcija je stvar preiskovala dalje in je ugotovila, da je bilo pismo ženi napisano z drugo pisavo, nego jo je imel nadzornik. Iz tega in iz raznih drugih znamenj sklepajo, da gre za skrivnosten umor.

Avtomobili po tri dolarje

Ena največjih newyorških avtomobilskih prodajal je sklenila, da bo temeljito popravila med svojo zalogo starih vozil in jih vrgla na trg po smešnih cenah. Ceno je določila na 3 dolarje za vsak voz. Pri tem je upoštevali, da gre za vozove tudi iz l. 1908. Ni nič čudnega, da je trgovina navzlic preniknim cenam prodala samo štiri sto voz, kakšnih šest sto pa se ni mogla iznebiti po ceni 3 dolarjev...

Kupujte domače blago!

Ti so preživeli katastrofo „Hindenburga“

Po katastrofi »Hindenburga« v Lakehurstu so fotografirali potnike in osebje zrakoplova, ki je preživel nesrečo. Med živimi in rešenimi je tudi 13 letni deček, ki je pomagal pospravljati kabine

Advertisement for Radenska mineral water, listing benefits for various ailments like nervousness, rheumatism, and kidney issues.

Ti so preživeli katastrofo „Hindenburga“

A. POLTZER:

36

Kaminski napušč

Prigode Patricije Holmove

št. 13

Alice Bradford je šla naravnost proti njemu. Že je bila skoraj pri njegovem skrivališču, ko se je mahoma obrnila. Whinstone je videl, kako je mladi mož v naslednjem trenutku stekel po stopnicah nizdol. Ugibal je še, ali ga je mladenci opazil, ko se je jel oknjak, v katerem je stal, zdajci sukati okoli nevidne osi.

Popolnoma neslišno se je sukala s kipom vred, po načinu znanih vremenskih hišic. Ker je deloval stroj skrivnostnih vrat — in za kaj drugega je moglo iti? — neodvisno od njega, je bil Whinstone prepričan, da stoji na oni strani ploščadi nekdo, ki hoče priti na to stran.

Oknjak je spet obmiroval. Whinstone je bil v prostoru, kjer ga je obdajala črna tema. Nagonsko je segel po svojo žepno svetilko, a v naslednjem trenutku se je spomnil, da je v ženski obleki, ki nima žepov.

Previdno je jel otipavati stene temnega prostora. V svoje veliko presenečenje je dognal, da so iz nekakšne debele, prožne gnote ali vsaj obložene s takšno rečjo. Ker so jih bili vrhu tega polepili s

tenkimi oboji iz blaga, ni mogel dognati, ali so gume ali plutovinaste.

Malone štirjaki prostor je meril obilno dvanaest korakov na vsako stran. Hrapave opone so branile, da ni mogel ugotoviti, ali ima soba še kak drug izhod. Zrak je bil zatohel in vroč, in Whinstona je jelo počasi dušiti. Dotikal se je nazaj do oknjaka s kipom ter jel vročično iskati gumba, ki je spravljal stroj v pogon.

Segel je k svojim nogam, kamor je bil položil dokaj zajetno damsko torbico, in se potolažen prepričal, da je bila še tam. Vžigalic pa v nji na žalost ni našel.

Whinstona je zdajci prevzel občutek, da je nekdo stopil v prostor, čeprav ni slišal nobenega šuma niti ne opazil luči. Negibno je obstal; prenapeti čuti so ga različno opominjali nevarnosti. Slišal je razbijanje svojega lastnega srca, dasi ni utripalo nič hitreje in nič glasneje kakor drugače.

Se nekaj je zdaj slišal Whinstone: tiho sopenje človeka, ki je stal v njegovi neposredni bližini.

Whinstone je bil zunaj oknjaka; rahel šum mu je povedal, da je krenil oni drugi v tisto stran. V naslednjem trenutku se je pokazala reža, in žarek svetlobe je padel skozi njo. Reža se je razširila, se zožila — in že je bilo spet tema.

Nadzornika, ki se je bil stisnil ob zid, odhajajoči ni opazil. Zdaj so se bila skrivna vrtilna vrata zaprla, in Whinstone je bil spet ujet.

Ko je še ugibal, odkod bi bila mogla tako nenaglo in tako neslišno priti oseba, ki je pravkar

zapustila prostor, je začel rabiti trkanje. Prihaja lo je, kakor se je prepričal, s hodnika.

Nadzornik je skočil v oknjak in pritisnil uho na steno; ni se bil zmotil: zdaj je različno slišal, kakor je nekdo tiho trkal na vnanjo steno oknjaka. Nehote je odgovoril na znamenje.

V naslednjem trenutku se je jel oknjak sukati okoli svoje osi. Komaj je bil Whinstone na hodniku, je skočil na stopnice in se nagnil daleč čez ograjo. Toda vse, kar je še ujel od rešitelja, je bila nerazločna senca.

Ali ga je bil rešil iz mučnega položaja Sluice ali mladi človek, s katerim je bil stopil v »Old Man Club«? Whinstone bi bil to nad vse rad vedel!

Prepričan je bil, da mu ne bo prišel nocoj ne ta ne oni več na oči. Tem bolj se je zavzel, ko je opazil mladega moža v sinji dvorani. V tem prostoru je vladala zdaj razposajena živahnost. V dvorani se je našlo mahoma nekaj dam, sam Bog si ga vedi, odkod so se bile vzele, in na malem jajčastem parketu so zaplesali. Zaromet pod stropom je obilval plesalce s pisano svetlobo, ki se je prelivala iz temnovišnjeve v rdečo in iz rdeče v zeleno.

Whinstone je sedel in ni odrgal oči od mladega človeka. Na žalost ta ni plesal; osvetljava dvorane zunaj parketa pa nadzorniku ni dovoljevala, da bi si bil mladega moža natančneje ogledal.

Tedajci je rumeni soj žarometa zabodil, in Whinstone je za trenutek videl obraz svojega človeka v polni osvetljavi. Dasi je Alisa hitro odvrnila glavo, je bilo vendar prepozno.

Whinstone je po bližnjem spoznal: mladi mož je bil ako ne misel Bradford sama, pa vsaj njena pialovasa dvojnica, ki jo je bil srečal pri svojem zadnjem obisku v klubu. In ker se je preoblačila v moškega, je bila — bodi že Alice Bradford ali ne — nadzorniku sumljiva.

Whinstone se je sklenil obestiti skrivnostni osebi za pete. Skritega prostora za oknjakom, v katerem je stal Atenin kip — prav za prav sta bila dva oknjaka in dva kipa — nocoj tako in tako ni mogel preiskati, ker ni imel potrebne priprave s seboj.

Alice Bradford je nalagala nadzorniku potrpežljivosti težko preizkušnjo. Skoraj dve uri je sedela za pravo je bilo verjetno, zakaj, če sta igrala s Sluicem drug drugemu v roke, mu — ali bolje: ji je bil moral Sluice že povedati, kdo je belolasa, zastrita dama v resnici.

Nazadnje je Whinstone videl, kako je mladi človek vstal. Vpraševal se je, ali ga je spoznal. Prav za prav je bilo verjetno, zakaj, če sta igrala s Sluicem drug drugemu v roke, mu — ali bolje: ji je bil moral Sluice že povedati, kdo je belolasa, zastrita dama v resnici.

In zato se je Whinstone bal, da mu ne bi zasledovanka še v prostorih »Old Man Club«, ki jih je očividno dobro poznala, izginila izpred oči. A nič podobnega se ni zgodilo. Mladi gospod je vzel svoj plašč in krenil proti vratom, ki so služila vsem obilskovalcem »Old Man Club« za izhod.

Naše gledališče

Drama

Torek, 25.: Peter in Aleksej. B. Sreda, 26.: Matura. Red. Cetrtek.

Gospod Ivan Levar praznuje 1. junija v opernem gledališču 25 letnico umetniškega delovanja. Igral bo Cyrano v Roslandovi igri »Cyrano de Bergerac«, ki šteje med največje umotvore francoske literature. Mojejski prevod tega nenadkriljivega dela, ki ga je oskrbel naš pesnik Oton Zupančič, je vzbudil pred leti, ko je izšel v knjigi in bil izvajan na odru veliko pozornost in enoglasno priznanje, ker je popolnoma adekvaten, genialnemu originalu.

Opera

Torek, 25.: Zaprti. (Gostovanje v Celju: Cavalleria rusticana. Glumači).

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Torek, 25.: Bela bolezen. Sreda, 26.: Zaprti. Cetrtek, 27.: Dolarska princesa. Znižane cene. Zadnjič.

Radio

Torek 25. maja.

Ljubljana: 11.00: Soliska ura: Začarani gozd — igra v 3 dejanjih (izvajajo brezposelni učiteljski abiturijenti, vodi g. Silvo Mehora). — 12.00: Reproduciran koncert na wurlitskih orglah. — 12.45: Vreme, poročila. — 13.00: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Opoldanski koncert Radio orkestra. — 14.00: Vreme, borza. — 18.00: Koncert pevskega zbora mestne ženske realne gimnazije. — 18.40: Kultura in svetovni nazor (prof. E. Bojc). — 19.00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Primož Trubar in njegovo delo na jugoslovenski ideji (Božidar Kotačević). — 19.50: Zabavni zvočni tenisk. — 20.00: Ravel: Valček, simf. pesnitev (plošče). — 20.20: Alojzij Remec: Zakleti grad — romantična igra v 4 dejanjih, izvajajo člani redne igralske družine. — 22.00: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Zvoki za oddih (igra Radio orkester).

Sreda, 26. maja

Ljubljana 12: Pesmi severnih Slovanov (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Plošče po željah. — 14: Vreme, borza. — 18: Mladinska ura: Varstvo prirode v slovanskih državah (dr. V. Bohinec). — 18.20: Kako si napravimo model brezmotornega letala (g. Janko Colnar). — 18.40: Pravo in gospodarstvo (dr. Jože Vorsič). — 19: Cas, vre.

me, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Naša žena v vidika hijzijske izobrazbe (dr. Mijutin Zelič). — 19.50: Sah. — 21: Prenos koncertne revije Glasbene Matice iz Maribora. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Plošče.

Beograd 17.20: Orkestralni in pevski koncert. — 19.50: Narodne pesmi. — 20.30: Humor. — 21.30: Plošče. — 22.20: Godalni kvintet. — Zagreb 20: Prenos iz Ljubljane. — 22.20: Plesna muzika. — Praga 19.20: Lahka glasba. — 20.05: Slavosten koncert. — 22.20: Lahka glasba s plošč. — Varšava 19.20: Plošče. — 21: Chopinove klavirske skladbe. — 21.45: Orkestralni koncert. — Dunaj 12: Koncert orkestra. — 13.10: Skladbe po željah. — 16.05: Orkestralni koncert s plošč. — 17.30: Sodobni avstrijski skladatelji. — 19.35: Gianinijev rekviem za soliste, zbor in orkester. — 22: Vojaška godba. — 22.20: Nadaljevanje koncerta. — Berlin 18: Zabaven program. — 20.10: Koncert velikega orkestra. — 22.20: Lahka godba in ples. — München 18: Lahka godba orkestra. — 19: Plošče. — 20.10: Koncert godalnega kvarteta in orkestra. — 22.30: Operna muzika. — Stuttgart 19: Vesela muzika za delopust. — 20: Straussovi in Lannerjevi valčki. — 21.15: Mojejski plesni orkestri. — 22.30: Portugalska narodna glasba. — 23: Prenos iz Berlina. — 24: Nočni koncert.

Sokol

Sokolsko društvo Moste priredi drevi ob 20. v kinu Moste predavanje »Socialno zavarovanje delavcev« s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. dr. Alujevič Branko.

Sokolsko društvo Črnomelj priredi jutri 26. t. m. ob 20. v svojem domu predavanje »O Japonski« s slikami. Predavala bo predavateljica ZKD ga. Skušek Marija Tsuneko-Kondo.

Iz življenja na deželi

RUSE. Občni zbor pevskega društva je bil v nedeljo v svetlem lepo okrašen veliki sobi gdne špale Goriškove. Zbor je otvoril predsednik g. Anton Požar ter pozdravil gg. prof. Mirka, zastopnika IPavčeve župe, Janka Pirca, zastopnika ZKD, Stanka Goloba, zastopnika Glasbene Matice, ter zastopnike vseh domačih društev, potem pa podal obširno poročilo o delovanju društva. Pevkam in pevcem je izrekel za neumorno delovanje prisrčno zahvalo. Skrimo sestavljeno poročilo je podal g. Adolf Sluga, blagajniško pa g. Franjo Dokl. Revizor g. Franjo Lamprecht je

predlagal za odbor absolutorij, kar je bilo soglasno sprejeto. G. prof. Mirk je dal odboru ter pevcem in pevkam mnogo koristnih navodil ter jim izrekel svoje priznanje. Isto je storil tudi g. Janko Pirc za ZKD. Z malimi izpremembami je bil izvlečen doseđani odbor z g. Požarjem na čelu.

PRESELL sem se
V ZIDOVSKO STEZO 4/II
(poleg Univerze)

J. Kvas

MODNI SALON
ZA DAME IN GOSPODE

MORANA
SVAJDI PLESASTOSTI
POTREBNA JE VSAKOKIHU
PREDICATE SE!

MORANA
ODDRAVI DRUJAJ EKEME JACI IN HRANI
LASICE TAKO USTAVI IZPADANJE LAS
LASJE PORASTEJO TUDI NA PLESASTOM
MESTU.

STAKLENICA PO DOVZETJU
DIN 40.—POSTHINA DIN 7.—
MODERNA KOZMETIKA-SPLIT

PRISILNA DRAŽBA HIŠE v Ljubljani

Poljanska cesta 12. in odnosnih stavbišče vse vpis. v zemlj. knj. št. 40, k. o. Poljansko predmestje in št. 278. k. o. Poljansko predmestje v Ljubljani se bo vršila dne

29. maja 1937. ob 11. uri

dopolodne pri sreskem sodišču v Ljubljani odd. E Va soba št. 16. Dražbeni pogoji na vpogled pri sreskem sodišču v Ljubljani E Va J 393/35 — 47.

Globoko užaloščena naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsemogočni danes poklical k sebi mojega ljubljeneja in dobrega soproga, gospoda

EMILA PITAMIC

posestnika in žel. poduradnika v pokoju

Pogreb predragega pokojnika se bo vršil v torek, dne 25. maja t. l. ob 5. uri popoldne, iz hiše žalosti Aškerčeva ulica 5, na okoliško pokopališče v Celju. Sv. maša zadušnica se bo darovala v sredo, dne 26. maja ob 7. uri zjutraj v župni cerkvi v Celju. CELJE, dne 23. maja 1937.

Globoko žalujoča soproga IVANKA PITAMIC in ostalo sorodstvo.

Tužnim srcem sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša ljubljena mama in stara mama, gospa

IVANA KOGEJ

vdova po idrijskem rudarju

dne 24. t. m., po kratki in mučni bolezni, previdena s tolažil sv. vere. Na zadnji poti jo bomo spremlili v sredo, dne 26. maja 1937, ob 5. uri popoldne izpred mrliške veže Zavetišča Sv. Jožefa, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Idrija, dne 24. maja 1937.

Globoko žalujoči: MILA KOGEJ, operna pevka — hčerka; BRANKO IN JOZICA — vnuk in vnukinja.

Brez posebnega obvestila.

Za večno nas je zapustila naša predobna žena in zlata mamika, gospa

Antonija Šijanec

rojena BOBEN

učiteljica v pokoju

v 58. letu starosti.

Pogreb bo v sredo, dne 26. maja 1937, ob 16. uri iz mestne mrtvašnice na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo že v sredo, 26. maja ob 7. uri v magdalenški cerkvi.

MARIBOR, dne 24. maja 1937.

LUDVIK, šolski upravitelj v pok., soproj; OLGA, učiteljica, dr. MILAN, odvetnik, BORIS, učitelj, NATALIJA roj. APIH, učiteljica, otroci; VILKO APIH, ban. uradnik, zet.

Umrla nam je v nedeljo 23. maja 1937 naša

DANILO

Pogreb bo v torek ob 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju.

MARIBOR, dne 24. maja 1937.

JANKO DEKLEVA, soproj
DANILO, sinček
Rodbini ČERNIGOJ in DEKLEVA.
Ostalo sorodstvo.

†

SLOVENSKA MATICA naznanja žalostno vest, da je umrl dne 23. t. m. bivši njen podpredsednik in sodelavec, gospod

dr. Ivan Prijatelj

vseučiliški profesor.

Prezgodaj umrli, za slovensko književno in kulturno zgodovino nad vse zaslužni raziskovalec in umetniški oblikovalec ostane trajno v hvaležnem spominu svojega naroda.

V LJUBLJANI, dne 24. maja 1937.

ODBOR.

†

UMRL JE DOLGOLETNI ČLAN NASEGA NACELSTVA, NAS ZASLUŽNI LITERARNI SODELAVEC

Dr. IVAN PRIJATELJ

VSEUČ. PROF.

BLAGEGA POKOJNIKA, KI SI JE PRIDOBIL NEVENLJIVIH ZASLUG ZA NASE ZALOŽNIŠTVO, BOMO OHRANILI V TRAJNEM IN ČASTNEM SPOMINU.

V LJUBLJANI, DNE 25. MAJA 1937.

NACELSTVO TISKOVNE ZADRUGE.

MALI OGLASI

Službo dobi

Seveda 1. Dn. ševka 8 Dn. za šifro ali dajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

Dekle

30 do 38 let staro vajeno vseh poljskih del in opravljanja živine takoj sprejemem. Naslov v vseh posloval. Jutra. 12943-3

Pekovskega pomočnika

majšega, ki bi raznašal tudi kruh, sprejemem takoj pekarna Možina v Kamniku. 12931-1

Mlado dekle

pridno in pošteno za pomoč v trgovini sprejemem. Ponudbe pod šifro »Poštenost« na ogl. odd. Jutra. 12928-1

Tapetniškega in sedlar. pomočnika

majše moči, sprejemem takoj. Kje se izve v vseh posloval. Jutra. 12923-1

Služkinjo

pridno in pošteno, katera zna tudi kuhati, sprejemem boljša družina. Naslov v vseh posloval. Jutra. 12915-1

Postranski zaslužek

nudim osebni s prav lepo pisavo. Ponudbe pod »Tiskane črke« na ogl. odd. Jutra. 12952-1

Tapetniškega pomočnika

takoj sprejemem. Miklošičeva c. 12953-1

Službe išče

Manufakturnist
isto vzdržan konfekcije galanterije z večletno prakso, agilen prodajalec, 29leten samaki, želi prenesti mesto. Pon. prošim na oglas, odd. Jutra pod »Samostojen manufakturnist« 12912-2

Dekle

majša vajena kuhe in drugih hišnih del želi spremeniti službo s 15. junijem. Naslov v vseh posloval. Jutra. 12921-2

Dekle

zmožno vseh hišnih del in deloma tudi kuhe, želi službo pri mali družini, najraje v Mariboru ali okolici. Nasl. se izve v vseh posloval. Jutra. 12945-2

Šivilja

dobra moč, poštena in zanesljiva želi mesto po močnic pri dobri šivilji. Gre tudi v pomoč gospodinjstvu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra šivilja«. 12951-2

Prodaj

Motorni čoln
minimalna poraba bencina, zelo poceni napredaj. Livada 27, Ljubljana. 12970-6

Več vagonov čresla

prodajam najvišjemu ponudniku. Anton Travičan, Bršljin, Novo mesto. 12922-6

Sobno kredenco

veliko, prodajam za 350 Din. Ogljed: Pred Skofljo 10-1. 12910-6

Pridelki

Vino silvancec
odlične kakovosti prodaja 10 litr. in več po pravilni godni ceni vinogradnik. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12854-33

Stroji

Frikijsko prešo
90 - 100 mm špingla, kupim. Ponudbe z opisom in sliko na Propaganda d. d. Beograd, poš. pret. 409 pod šifro »Frikcion 729«. 12821-29

Šivalni stroj

malu rabljen, pogrezljiv z okroglim čolnikom, kateri tudi veze, poceni napredaj. Nova trgovina, Tyrševa c. 36. 12949-29

Pisalni stroj

Rheinmetale najnovjši, v košku, ceno napredaj. Vprašati: Kolodvorska ul. 35/I, desno. 12810-29

Kolesa

moška in damska, raznih znamk napredaj po neverjetno nizkih cenah. Stara kolesa jemljivo in račun. Nova trgovina Tyrševa c. 36. 12950-11

Kupim

Drobilec za kamen (Steinbrecher) velikost grla (Maulweite) od 25x30 cm naprej, z rešetom za sortiranje (Sortiertrommel), kupim. Ponudbe na oglas, odd. Jutra pod »Drobilec«. 12435-7

Sifonske steklenice

literške in dvoiterške samo zelenkaste barve, kupim. Samo steklenice ali kompletne dobro ohranjene ter ceno. Na: Milo Grobotek, sodovinar Bohinjaka Bistrica. 12918-7

Filatelija

Kupim sledeče znamke:
Zeppelin Polarfahrt, Südamerikafahrt in bloke: Ipostea, Nothilfe, Wipa. Lichtenstein in češnega. Ponudbe z navedbo cene pod »Zbiralec 37« na ogl. odd. Jutra. 12914-39

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato kupuje se najvišjo cenat. **CERNE - juvelir** Ljubljana, Wolfveva ulica 1. 12-36

Kapital

Hranilne vloge
Mestne hranilnice ljubljanske več stotisoč takoj prodajam tudi v zamenjavo hranilne vloge ljudske posojilnice ali Banovinske hranilnice. — Vloga Hranilnega in posojilnega zavoda večji znesek za prodaj, vnovči pa hranilne vloge ljudske posojilnice v Celju in razne članice Zadržne zveze po najvišji ceni takoj v gotovini. Al. Planinšek Ljubljana, Beethovnova ul. 14-I, telef. 35-10. 12789-16

Bančne kom. zavod Maribor

Aleksandrova ul. 40. Vam izvrši prodajo ali nakup hranilnih knjižic vseh denarnih zavodov najboljšo in najprejstnejšo. Same odite na vsa mesta in za Vas pošljemo gotovino po poštni napredaj. Za odgovor priložite Dn 3 znamk. 181-16

Hranilne vloge

raznih denarnih zavodov, delnice in vrednostne papirje nakup in prodajo izpolnjuje najboljšo proti gotovini takoj koncesionirana tvrdka. AL. PLANINŠEK Ljubljana, Beethovnova ul. 14/I. Telefon 35-10. 30-16

Hranilne knjižice

kupite ali prodaste potom moje oblastveno dovoljene pisarne najboljšo RUDOLF ZORE, Ljubljana, Gledališka 12, Telefon 38-10. 12913-16

Družabnika

iščem za premogovnik in svinečni rudnik. Potreben kapital 100 tisoč Din. Ponudbe na nasl.: Kranjc Viktor, Sv. Miklavž pri Mariboru. 12947-16

V najem

Vinski paviljon na večesejmu, ugodno oddan v najem. Pojasnila daje uprava velesejma. 12942-17

Lokali

Podružnico večjo zalogo, zastopstvo itd. prevzamem. V lastni hiši in poslopih na razprošeni pisarna, telefon, potrebni hišni in suhi posredni za skladišča. Prometna ulica, v neposredni bližini ljub. glav. kolodvoza. Resne ponudbe na oglas, odd. Jutra pod »Vestno 456«. 12939-19

Posest

Hiša z gostilniško koncesijo napredaj. Hiša stoji pri romanski cerkvi v neposredni bližini mesta, rudnika in toplic na Sp. Stajerskem. Hiša je zidana, z opako krita, 24 m dolga in ima spodaj dve veliki kleti, zgoraj tri sobe za goste, kuhinjo, postrežbo in več gostilniški inventar. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Romarska cerkev«. 12704-20

Pri Rogaški Slatini

lepa vila z malim posestvom zelo ugodno napredaj. Naslov v vseh posloval. Jutra. 12920-20

Malo posestvo

z novo hišo pol ure oddaljeno od Celja, ugodno napredaj. Naslov v vseh posloval. Jutra. 12946-20

Večje število parcel

kompleksov, posestev gospodar, trgovca in stanovanjskih hiš ter velika napredaj gradbeni strokovni inženirski posredovalec. Knavar Ludvik, Cesta 39, oktobra 6. Teletes 37-38. Pooblaščen graditelj in sodni cenitelj za navedene bresplačno na razpolago. 69-29

Stanovanja

Stanovanje
Seveda 1 Dn. ševka 8 Dn. za šifro ali dajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

Petsobno stanovanje

II. nadstropje, v centru mesta, oddam boljši stanik. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12933-21

Sobo odda

Dve solnčni sobi eno z verando, souporaba kopalnice, terase s prbo, krasnim vrtnom, v vil, v bližini cerkve sv. Jožeta, oddam takoj ali pozneje samo solidnim osebam civilistom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12937-33

Opremljeno sobo

lupo, s posebnim vno-dom, takoj oddam na Tyrševi cesti 37-I. nad. desno. 12932-23

Opremljeno sobe

takoj oddam. Wolfveva ulica št. 6, I. nadst. Ogljed od 8. do 12. in od 2. do 4. popoldne. 12919-23

Stanovanja

Enosob. stanovanje
išče družina treh članov, v bližini tramvajске postaje za mesec julij ali avgust. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Mirna stran-ka«. 12908-21a

Stanovanje 3 sob

in pritličjem, v sredini mesta, 1500 točen pisnik. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12727-21a

Sobe išče

Sobo
veliko, prazno, s posebnim vno-dom, po možnosti s kopalnico, lečem. Ponudbe na oglas, odd. Jutra pod »D 15«. 12965-23a

Dopisi

Resno 56
Dvigajte pismo. 12926-24

Za osebni razgovor

te prošim, ker mi 8. V. ni bilo mogoče priložiti se ob pol 10. uri. Obvesti me pismeno, — kje in kdaj. 1297-24

Razno

Mnogo ceneje in boljše si nabavite vse vrste oblek in perila pri

Preskerju,

Sv. Petra c. 14.

TEL. 2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENSKA

CESTA

Resno 56

Dvigajte pismo.

12926-24

NA ČRNILNIKU JE KI GA DRUGI ŠKUSAJU POSNEMATI

Skoro v vsaki tvornici nalivnih peres skušajo posnemati PARKER VACUMATIC črnilnik v nalivnem peresu, ki ima kot prvi popolnoma vidno zalogo črnila — v dokaz, da je to edini črnilnik, ki pride za vse v posest. PARKER VACUMATIC je odkril vse napake drugih brezcevni črnilnikov in jih premagal. Na ta način so razumljive naslednje prednosti PARKER VACUMATIC črnilnika: ● vidna zaloga črnila v držalu v celoti — in ne samo v zadnjih ostankih črnila. ● 14 prejšnjih sestavnih delov je odstranjenih, da se je dobil prostor za 102% večjo zalogo črnila, ne dabi se pri tem format povečal. Z vsako napolnitvijo je dosežena tako dvakrat daljša vzdržljivost. ● mehanizem je vdelan v zgornjem delu črnilnika, kjer ne more priti v stik s črnilom in kjer je oksidiranje in razkrajanje onemogočeno. ● edinstveno zlato pero, ki nikdar ne praska, z oblogo iz platina in s precizno konico. /STANDARD modeli imajo navadna zlata peresa. ČRNILNIK: Dln. 750.- — 450.- PRIKLADNI SVINČNIK: Dln. 250.- in 350.-

NOTER I DRUG, GUNDULICEVA ul 5, ZAGREB.

KSILOLITNI TLAK

za kuhinje, kopalnice, lokale, tovarne itd., je edino primeren, sodoben in cenen. Izvršuje ga „Material“ LJUBLJANA, Tyrševa c. 36 a

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

MARIJA REBERNIK

Zapustila nas je za vedno naša dobra gospodinja, gospodična

po kratki bolezni.

Na zadnji poti jo sprejmemo v sredo 26. maja 1937, ob pol 4. uri popoldne, izpred mrliške veže Zavetišča Sv. Jožefa na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 24. maja 1937.

žalujoči IVAN OGORELEC.

dr. Ivan Prijatelj

UMRL JE NAS VELIKI UCITELJ

POGREB BO V TOREK, DNE 25. MAJA OB 17. URI IZPRED NARODNEGA DOMA V LJUBLJANI.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO.

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

Auto, moto

BSA motocikl
szadnji sportni model, 500 OHV, takoj ugodno prodajam. Florjančič Can karjevo nabrežje 25. 12944-10

Sachs motor
znamke Frasto 100 ccm malo rabljen, poceni za prodaj. Nova trgovina, Tyrševa 36. 12948-10

Zivali

Zgubil se je pes ovčar, star 7 tednov. — Pošten najditelj najga vrne proti nagradi. Ducouf Pašk. Glince, Tržaška cesta št. 24. 12934-27

Glasbila

Gramofoni
različni, popolnoma novi, zelo primerni za gostilne, kakor tudi gramofonske plošče, poceni napredaj pri špediciji Ranzinger, Masarykova cesta 19. 12614-36

Les

Mecsnovih plovov
6 cm, kupim večjo količino I. II. a. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Suh mecesen«. 12940-15

Dr. Ivan Prijatelj

VSEUCILJSKI PROFESOR

POGREB BO V TOREK 25. MAJA OB PETI URI POPOLDNE IZPRED NARODNEGA DOMA.

ZNANSTVENO DRUŠTVO V LJUBLJANI.

dr. Ivan Prijatelj

UMRL JE NAS PRAVI ČLAN, ZA ZNANOST, UMETNOST IN NAROD PREZASLUŽNI DELAVEC, GOSPOD

POGREB BO V TOREK 25. MAJA OB PETI URI POPOLDNE IZPRED NARODNEGA DOMA.

ZNANSTVENO DRUŠTVO V LJUBLJANI.

dr. Ivan Prijatelj

redni univerzitetni profesor, član Znanstvenega društva za humanistične vede v Ljubljani, Slovanskega ústava v Pragi itd., itd.

Velezaslužnemu članu profesorskega kolegija bo ohranila univerza trajen in časten spomin.

Pogreb bo v torek 25. t. m. ob 17. uri izpred Narodnega doma v Ljubljani, na pokopališče na Viču.

V LJUBLJANI, dne 24. maja 1937.

REKTOR UNIVERZE KRALJA ALEKSANDRA I. in DEKAN FILOZOFSKE FAKULTETE sporočata tužno vest, da je dne 23. t. m. umrl gospod

dr. Ivan Prijatelj

redni univerzitetni profesor, član Znanstvenega društva za humanistične vede v Ljubljani, Slovanskega ústava v Pragi itd., itd.

Velezaslužnemu članu profesorskega kolegija bo ohranila univerza trajen in časten spomin.

Pogreb bo v torek 25. t. m. ob 17. uri izpred Narodnega doma v Ljubljani, na pokopališče na Viču.

V LJUBLJANI, dne 24. maja 1937.

dr. Ivan Prijatelj

redni univerzitetni profesor, član Znanstvenega društva za humanistične vede v Ljubljani, Slovanskega ústava v Pragi itd., itd.

Velezaslužnemu članu profesorskega kolegija bo ohranila univerza trajen in časten spomin.

Pogreb bo v torek 25. t. m. ob 17. uri izpred Narodnega doma v Ljubljani, na pokopališče na Viču.

V LJUBLJANI, dne 24. maja 1937.

dr. Ivan Prijatelj

redni univerzitetni profesor, član Znanstvenega društva za humanistične vede v Ljubljani, Slovanskega ústava v Pragi itd., itd.

Velezaslužnemu članu profesorskega kolegija bo ohranila univerza trajen in časten spomin.

Pogreb bo v torek 25. t. m. ob 17. uri izpred Narodnega doma v Ljubljani, na pokopališče na Viču.

V LJUBLJANI, dne 24. maja 1937.

KAŠTEL STARI „KO-OP“ HOTEL „PALACE“

Sodobni komfort, lastna plaža, subtropski park od 24.000 m². Biser kaštelanske rivijere. Telefon, radio, garaža. Zvečer koncert in dancing. Železniška postaja: KAŠTEL STARI. Z avtom, avtobusom ali parobrodom 30 minut od Splita. Kompletan pension.

dr. Ivan Prijatelj

redni univerzitetni profesor, član Znanstvenega društva za humanistične vede v Ljubljani, Slovanskega ústava v Pragi itd., itd.

Velezaslužnemu članu profesorskega kolegija bo ohranila univerza trajen in časten spomin.

Pogreb bo v torek 25. t. m. ob 17. uri izpred Narodnega doma v Ljubljani, na pokopališče na Viču.

V LJUBLJANI, dne 24. maja 1937.

dr. Ivan Prijatelj

redni univerzitetni profesor, član Znanstvenega društva za humanistične vede v Ljubljani, Slovanskega ústava v Pragi itd., itd.

Velezaslužnemu članu profesorskega kolegija bo ohranila univerza trajen in časten spomin.

Pogreb bo v torek 25. t. m. ob 17. uri izpred Narodnega doma v Ljubljani, na pokopališče na Viču.

V LJUBLJANI, dne 24. maja 1937.